

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszámba szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolvasó szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenként kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor., félévre 5 korona, negyedévre 2 korona, 10 fillér. — Egyes szám ára 15 fillér.

A vámok eltörlése.

Pikler A. Gyula Jr. a fővárosi statisztikai hivatal aligazgatójának, tollából érdekes közlemény jelent meg melyben Pikler sikra száll az államok közötti vámsorompók ledöntése mellett, amit a demokrácia egyik követelményének tart. Cikkéből kivonatosan közöljük az alábbiakat:

Már a fegyveres háború előtt is háboruban, folytonos és éles háboruban állott egymással Európa minden országa, mindegyik mindegyikkel, azok is, melyek állítólag szövetségben voltak egymással. Már a háború előtt is, a „békében”, fegyverrel őrizte szigorúan mindegyik ország ellen, hogy feltétlenül megakadályozza saját polgárát abban, hogy becsületes munkája termékei ellenében vásárolja saját előnyére azt, amit a másik ország polgárai ugyanolyan becsületes munkával termeltek. Fegyveres háborúja volt már ez minden országnak minden ország ellen és fegyveres

háborúja minden ország rennye és kényelmes, a korral haladni nem akaró termelőinek saját országuk éhes és nyomorult fogyasztói ellen, fegyveres protekcioja a gazdag keveseknek a szegény sokak ellen. Fegyveres háborúja a nemzettermelésnek a természet ellen, csufasága minden igazi demokráciának és örök gyökere minden jövő háborúnak. A védővámrendszer a legbiztosabb szer volna arra, hogy háborúba kerüljék Magyarországot Erdélyvel vagy a Dunán ment a Dunántullal és hogy szegénységbe sodorjuk mind a négyet. De a „védvámok” melyek antidemokratikus és antiszociális eszmájében minden, akár antantbeli, akár központi ország hatalmasai teljesen megegyeztek és ma is teljesen megegyeznek egymással. Alig várják, hogy tisztán külsőleges békekötés után a fegyveres vámháborút egymás ellen — még ha „szövetségesek” is — és saját polgáraik ellen teljes erővel, a régi módon és a régi eszközökkel folytassák. Helyes uton jár a békevágy, ha biztosítékul minden

országban demokráciát kíván, de ez a demokrácia Európa demokráciája legyen: a gazdasági háború eltörlése, a „védvámok” feltétlen és teljes meg szüntetése.

Ne magyarázzátok nekünk komplikált nemzetgazdaságtani teóriákkal és szédítő számzatatok halmazával, hogy a magyar polgárnak az az érdeke, be nem eresztieni az országba a román búzát és a szerb sertést, nehogy olcsóbban jusson hozzá a hushoz és a kenyérhez és ne magyarázzák a szerb és román polgárnak, hogy erre is legjobban „retorzió”, ha ő vjsszont fegyverrel őrzi határait, nehogy be találjon szívárogni az olcsóbb magyar és osztrák kása vagy posztó, ha tehát saját maga is segít jámborul megrágrítani életét, termelését és fogyasztását, hanem magyarázzák meg a polgárnak azt, hogy a teljes szabadságnak és a teljes békének egyik elengedhetetlen előfeltétele a kereskedés teljes szabadsága és teljes bekesége, hogy egy európai demokráciának nemcsak a formáira van szükség, hanem némi tartalmára is és hogy

Ha elnézem...

Ha elnézem, édes, halványan szép arcod,
Szívemben, lelkemben érzem a nagy harcot,
Mely — mindenem, — érted ott benn
[támad, éled,
Hogy hű leszek hozzád s szeresselek léged.

Látom sötét hajad fényét, csillogását,
Melynek tündöklési szívemen járnak át...
Nappal lesz az éjből, ha szemed sugára
Meggvillan s elindul mosolygós útjára.

Nagy a boldogságom, hogy léged szeretlek,
Mert szívemben lelhet borús áltem enyhét.
De borul öröömöm, ha úgy elgondolom,
Hogy te is csak nő vagy s lán megcsalsz,
[angyalom.

K.

Egy régi uti emlék.

Írta: DR. LUKÁCSJÓZSEF.

Végre itt vagyok. Nemesak a határon, hanem áttörve az ország szívére, már nézem ama közmondásos csodát, amelyet Sevilla látása nyújt. S oly jó visszazsámlnom néhány percre a multba, amelyben még a meghitt körben voltam s innen a képzelet ragadó gyorsaságával gondolni el egyet-mást, amit otthon utam előtt elmondottak, s aminek hangzatosával utamról lebeszélni törekedtek. De nem azért keményfalú a koponyám, hogy hamar lemondjon, a mit magába vett. S ha valami meg fogant benne, bármily akadályon törjek is át, még is megteszem.

Ne menj Spanyolországba! ... Meglásd, vissza nem térsz! ... Anyi veszedelemtől olvas az ember, amely az idegent ott éri ... S még egy csomó figyelmeztető szó, s ez mind utam tervét akarta halomra dönteni.

Meghallgattam. Néha megintogtam, de egyszer esomagoltam s utra keltem.

Szánguldo vonat hátán hagytam magam mögött nem egy országot. Idegen nyelvek egész vegyülete olvadt össze a fílemben, a mint a fogalmakat kerestem a kifejezésre. Egyszer mégis ideértem.

Irunál átléptem a félelmesnek festett területre. Nem tudom, hogy, — nem, de egy pillanatra a figyelmeztetések egész raja lett előrenné lelkemben. Minden veszedelmet, melyre rá sem gondoltam, fényesen, tisztán láttam. A fekete, égett arcu mörök utódjait, az utasokat megtámadó karavánokat, a cselzővő szédelőket s még sok mást, amire előbb mosollyal tekintettem a valóság világából a képzelet tárgyaira.

Egyszer valami mégis történt. Történt.

A lujó egy szakaszában ültem. Már San-Sebastian szépségéből semmit sem láttam. Ráfördült tekintetem elől elfedte a növekedő távolság s a leszálló est. —

Magam nlok egy filkében. Nincs kivétel senki. A szomszédban többen beszélnek, de az nekem teljesen érdektelen. Én mással foglalkozom, magammal s ahhoz legjobban milieú a magányos lét, mikor teljesen magam az ember. Sok minden elvonul lelkem előtt. Mind édes képek. Mosolygó arcok, jó lelkek telve igaz szeretettel, a kiket elhagytam. Örömmel nézek rájuk s lelkem egész erejével szállok hozzájuk. Talán ők is rám gondoltak. Rám, ki tanácsukat nem fogadtam s eljöttem messze tőlük, a helyett, hogy közelükben maradtam volna. A kép egyszer komoly lesz. Minden mogorva és haragos már. —

az az emberi butaság, amely eltűri, sőt helyesli saját életszükségleti cikkeinek a tudatos és szándékos drágítását, saját magának a kizsároltatását, a kereskedésnek fegyverrel való elkülönítését, hogy ez a butaság bősülte meg magát ebben a háboruban és fogja magát megböszülni mindaddig, amíg sikerül ezt a jévedét fentartani a hatalmasoknak. Követeljük a népek az „annexió, kárpótás és védvámok nélküli” békét és akkbr egyek lesznek a békevágyban és a demokraciában és az őszinte és végleges békekészség kötségtelen jelében. Aki nem akarja ezt, az nem akarja őszintén a békét és nem akarja a végleges békét, nem akarja Európa demokratizálását.

Ennek a jelszónak nem tudna ellent állni semmi, ha minden nép részében felhangoznék.

Főispáni Installáció.

Jmmár beiktatva, hivatalos főispánja Bosnyák Géza vármegyének. Lefolyásában, formájában, mindenképen méltó volt az installáció Bosnyák Géza nemesen gondolkodó kesves egyéniségéhez. Székfoglalója, mely valószínűsége kit tanulmány, valóban megörökítette méltó, s a vármegy közönsége oly mély szeretettel a örömmel néz főispáni működése elé, melyről annak idején válasszó kerületünk képviselője elő, amelyben nem is családost soha.

Semmi sem barátságos. A tenger felől a felsőre meleg nehezűk. S az ugy megoli a lelket.

Már nem tudom, hol vagyunk. Valahol Borsos-föld. Innen még jó társakra, de az a legközelebbi ól-most. Már sötét is van Bizonnyalan világosság, mely egyre feketébb lesz.

Egyszer valahol megállunk. Bekérdi kiáltás jeld, hogy indulunk tovább. Csengetés, sűrűn és szaladgálás zaja olvad össze. Mert Spanyolországban még minden a régi szerint megy. Meghuzzak a nagy csengelyűt is az állomáson; mint fothón, hálánk is még az én gyermekkoromban. Azután jön a fityóás hosszan, elvontan s még egy-két kiáltás, ajtózáras s neki indulunk ismét.

Valaki beszállt hoztám. A főtálmaly alakját még bizonnyalanabbá teszi. A spanyolként már öreg alkony, mire meggyújtják a világot. Velem szentbeül s néz rám mervelem, kitértőan. Én állom egy ideig a villogó tekintet sugarát, de végre is másfél fordítom szemem. Érzem, hogy az a szempár mindig rajmim: Melegit s most már aggodalommal töltött el. Mert ez az ember külsőre sem az én szakaszomba volt. Az első kötség-haamar terejét uszá után egész sötét.

Azután egy köszönés, társamnak szól, s valaki ismét bejön a szakaszba a kősi folyosóján át. Most már ketten vannak. Hangjuk mindig lassabb, halkabb. Végre már csak suttogást hallok.

E jóelő örömben, amikor mi is osztorokodunk szeretettel várjuk melőbbi megjelentését, hogy itthon, városunk falai között mi is a legközelebbebből nézők közül ismétlések szemlél-szembé vármegyénknek, már is kézzelreolten álló új főispánját Bosnyák Gézát a függetlenség elvek eldithetelen, őszinte zászlóvivőjét és előharcosát.

Har. Sta. Ildifónak.

Hogy is engedhetné?...

Te művésznő, vagy már,

Én kezdő poéta...

Te a kéklő égről

Leragyogó csillag...

Én — fénylő poéta.

Menj csak emelt fővel!...

Nézz csak kalandornak,

Uccak rovójának...

Mit is fáj ez néked,

Ha a temetőben

Egy új sirt megásnak?!

PENTAUR.

Mindent a hasáért!

Beneur Gyula a magas kora dacára is java művészi erejében levő mester önöm, megkapó képen örökítette meg a magyar áldozatközség gondolát: hogyan bucsúzik a magyar katoná családjától, hogyan vág neki a világháboru borzalmának, nyugodtan,

Még jobban nő gyanúm.

Kedvek látni a sötétben is tisztán. Világít az a két szempár. Felém tárl: Milyen félelmesen. Egész élettörténe, bennél azokból, Lokki tákrók, a múltból a jelöbe vetitnek hosszú sorban rómes históriákat. Mint a villám ugy cikáznak egymásra s azután megint rám. Mert most mir csak szemük beszél. Nem felém, hanem egymáshoz. Nem soká tarthat. már így, érzem. Valaminek történi kell. S én erőitlen vagyok még a moccanásra is. Leszegyező ülök abban a sarokban.

Egyszer kész a megegyezés, a haditerv. Megértették egymást, mindenben. nines már semmire nézve sem eltérés közük. Valami azt sugia nekem belőlről, hogy ennek az egyezésnek én leszek az áldozata. Nem hamis sejtésem.

Az egyik felől, Felém jön s előbb mervelem néz az ablakon ki, mintha valami érdekes volna ott. Én is elő fordulok szememmel. Vesztetem. A következő pillanatban vas bilinecs szorítását érzem karomom. Pedig nem is vas, hanem az ő erős keze. Tülekünk. Résemeről ez az ösztönzött vég-onaglás, mellyel a szabadulást keresem. Tartom magam erősen s már egyik kezem szabad. Golyós védőszerszámom felő akarok nyulni, de villámgyorsasággal terem az ajtóból mellettem a másik is. Most már ketten egy ellen. Aránytalan küzdelem fejlődik közünk. Kiáltanak, de a torkomon is erős kéz fojja el a hangot,

férfiisan, Beneur felajánlotta művét a Hadsegélyező Hivatalnak, amely 200 reprodukciót készítettett nála és a számozott reprodukciókat darabonként 30 koronában forgalomba bocsátja az elesett katonák özvegyei és árva alapja javára. A művészi kivitelű és korlátozott számú kiadású értékes reprodukciók megrendelhetők a Hadsegélyező Hivatalnál V. Akadémia-utca 17. sz.

Színház.

Arra a ház, irhatjuk előjáróba búcsúzatól az arénáról. A művészet hajléka valóban arra lett. Az a sok szép előadás, amelyben telkesedő közönségünknek része volt, már a múlté, az emléke. Mielőtt azonban teljesen átadnók a feledésnek, az arénában történetek, még két este rövid krónikájával rójuk a utoljára elismertünknek az utóbbi előadásokért. Pánten a drámai személyzet bemutatásam volt. — A Tanítónét adták. Halassy Marika kreálta a főszerepet. S ha már ezt ideírtuk, ez maga a dícséret, a siker. A nagy művésznő itt saját lelket vetítették a kissé túzó darab az ő játéka folytán elfelejtette felünk a darab tendenciája erejét s mi föledtetünk, könyözünk, szenvédünk Halasszal. Szép emléket megörökítette és sikerét növelte a játékában Kony, taps, virág egyaránt bőven jutalmazta drámai erejét a művésznő elismert képességét. Nekünk feledhetetlen lesz az ő nagy művészeite, neki pedig a Kf aréná, ahol oly szép a ann közönség telkesedett még dig érte. Doktor, Pap István, Leóvey, Borbély, Hárnyai, Borbélyné. legyenek azind: dícsérettel emlékeztetve a darabban. Szombat s vasárnap: a Gárdonyi

Csak magamnak lehetek segítségére. Látom tisztán; hiába minden. Ók ketten vannak, többen, mint én s erősebbek. Az életömöt ad ugyan érte, de az sem olyan sokat, hogy kétféle teritsem le.

Fogy bennem mindinkább az erő s az erővel az élet. Súlyos latorgatók nehezítik reám, a végén a utolsó nem törtécs. Emlékezetem is elhagy. Bónes vagyok teljesen. S azután hideg veríték gyöngyözök végig egész testemen. Végeztek velem, munkámuk bofejesték. Pedig talán nem is rájuk nézve értéketlen életem kellett nekik. Más kerestek s mert ez gát volt török előtt, le kellett rombolni. Meg is tették. Én látom magam fehéren s élettelenül.

Mennyi terv s mennyi ábránd! Mind kialudt, meghalt s élettelenül lett velem együtt. Különös. Pedig igaz minden. Legalább én ugy érzem, én halott, a kit megölt az a két ember.

Egyszer valami történiük, Mintha új életre kelnek s pillanat alatt térne vissza belém az élet egész erejével. Ami új életet ad, az egy hatalmas rándulás, lökés, mellyel robogó vonatunk megállott, vagy talán megindult. Nines senki mellettem. Magam vagyok ismét, egyedül, egy világos szakaszban.

Felébredtem. Tehát minden csak álom volt. Álom, melyet az a sok szó-beszéd s kécsis gyújtott meg egész hevével felkelttem. Nem nappal, nem valóságban történt velem, a mivel rémitettek a múltól feltettek, hanem ugy álomban

Adakozunk a Hadszegélyzőnek.

Szeretatományokat a frontra szállít a Hadszegélyző Hivatal Átvételi Kültiménnye: Budapest, VI., Váci-utca 38.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, jogi tanár. A vasok munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekese és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrésről szigoruan tudományos, másrésről könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháboru leghőbb krónikása, irában és képiu az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész harcainak történet, azt mind élénk tárja fel a legújabb képkebb. Érdekesnek, művészi művelésű és álkölés izlés jellemzi Horea Forenc hitelapját, az Uj Időköt, melynek mind azama aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „**Vasárnapi Ujság**” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság”-kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanítt megrendelhető a „Közp. Népnap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „**Élet**” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványszámot készsággal küld a kiadóhivatal.

Bukott

középiszkolai tanulók

érdekekben forduljunk sürgősen
ZSOLDOS TANINTÉZET-hez,

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 84.

☎ Telefon 32—40. ☎

Ugyanott előkészítés magánvizsgákra.

osztályösszevonással, felelőség mellett.

A középszkola kivonatos tananyaga
megrendelhető. Ismertetőt küld az Igazgatóság.

A ZALAI KÖZLÖNY.—
egyes számonként kapható Ifj. Wajdits
József könyvkereskedésében

A világháboru
minden mozzanataról
bő,
eredeti,
megbízható,
kimerítő

értesítésekkel, térképekkel, ma-
gyarazatokkal szolgál az

A Z U J S Á G

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félévre	19
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSAG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut 54 szám

Adakozunk az elesett hősek özvegyei
és árvái javára! — Hadszegélyző Hivatal
főpénztára, Képviselelőház.

Adakozunk a vak katonák részére.

Az intelligens magyar uri közönség

napilapja a

BUDAPESTI HIRLAP

Harminchétf éves rendületlen és változatos programinja

A magyarságotért Ezt állja és tartja és küzd
érette idegen áramlatoknak minden rohamával szem-
közt.

Programjokkal egységes politikai gondo-
lat emelkedett megnyilatkozásai.

Tárgyakkel, regényei irodalmi értéknek és
szórakoztatók.

Tudósításai frissek, kimeritők és megbiz-
hatók.

Szerkesztésében izléses, komoly és gondos
A BUDAPESTI HIRLAP-nak, mely júli-
elejével új előfizetést nyit előfizetési ára: egész évre
38 korona, félévre 19 korona, negyedévre 9 korona
50 fillér, egy hónapra 3 korona 30 fillér.

A kiadóhivatal címe: Budapest, VIII. kerület
Róck-Szállást-ú. 4. sz.

VIZSGÁKRA

osztályösszevonással, a középszkola minden osztá-
lyából gyorsan felelősséggel készít elő a

**ZSOLDOS
TANINTÉZET**BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 84.
TELEFON 32—40.

A középszkola rövid és mégis könnyű
tananyaga megrendelhető. Nélkülözhe-
tetlen magántanulóknak, műveltség re-
törékvőknek.

Összefoglaló tankönyv

A középszkola négy alsó osz-
tályának teljes tananyaga. —
Nélkülözhetetlen rendszer-
es magántanulóknak, — önkéntes
vizsgára készülőknél. Legjobb
eszköz az általános műveltség
elsajjítására. Két kötet ára
15 kor Megrendelhető

Zsoldos Tanintézetnél

Budapest, VII. Dohány-u. 84.

Telefon 32—40.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1
Telefon: 182. — Hirdetéstétet átljában szeriat.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előzetes ár: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. —
Egyen szám ára 12 fillér.

Oroszország népei.

A körülöttünk élő orosz foglyok faji jellegének és szokásainak megfigyelésére sok alkalomunk van mostanában, mert orosz foglyokkal mindenütt találkozunk. Legnagyobb része már régebbi idő óta nálunk él és pótolja a férfilköz hiányát a gazdaságokban és iparban.

Nem lesz érdektelen, ha egyet más elmondunk Oroszország népeiről.

Két világrészben: Európának keleti és Ázsiának északi felén terül el az orosz cár hatalmas birodalma. A Galiciával határos területekről a Japán tengeri huzódó óriási orosz birodalomnak európai része egy nagyában nagyobb, nyit Európá többi országaiak területe együttvéve. Európa tíz millió négyszögkilométernél nagyobb, pontosan: 10,011.744 négyszögkilométer, ebből az európai Oroszország területe: 5,452.386 négyszögkilométer tesz ki. Ezen a végtelenül nagy területen nem sűrű a népesség:

az európai Oroszország összes lakóinak száma 140,841.000. Vagyis a területe 16 és félszer akkora, mint hazánké, lakóinak száma azonban csak hétszerte nagyobb Magyarországi lakóinak számánál.

Az európai Oroszország lakóságán kívül Ázsia területén még 35 millió orosz alattvaló lakik. A Kaukázusban 12,511,800, Szibériában 9,788,400, Turkesztánban és a hozzátartozó területeken mintegy 10 millió, Bokharában 1 és fél millió, Khibában 800.000.

Az európai és ázsiai orosz birodalomnak 176 milliót számláló népességében sokféle népfajt találunk. Ezek közt az oroszok és a lengyelek a szláv népfajhoz tartoznak. Az oroszok alkotják a keleti szlávsvágot, a lengyelek pedig a nyugati.

Az orosz szlávok között is háromfélék: nagyoroszok, kisoroszok és fehér-oroszok. A nagyoroszok teszik az orosz nép tulajdonképpeni törzsét. Egy tömegben élnek Oroszország közepén, Moszkva körül. Az európai Oroszország népességéből kö-

rülbelül 60 millió a nagyorosz. Középtermetű, javarészt szőke és kékszemű emberek, mélyen érzők és értelmesek. A műveltségük azonban alacsony fokon áll, mert a cárok önkényes uralma alatt értékes képességeiket kifejezteni nem volt módjukban.

A kisoroszok — más néven ukránok — Oroszország délnyugati felén élnek, a számuk mintegy 22 millió. Ezeknek a fajtrajzai azok a rutének, akik Ausztriában Kelet Galícia területén, hazánkban pedig az északkeleti felföldön laknak évszázadok óta. Ők is — mint az orosz nép kétharmad-része — a görögkelti vallás követik, de háromszáz év előtt még mindannyian katolikusok voltak. A kisoroszok jóindulatú emberek, az értelmi képességük azonban aránylag fejletlen. A természet valamivel nagyobb, mint a többi orosz népeké, izmosak és szívós természetűek. A zönmük Lublin környékén, Podóliában, Volhíniában, Poltava és Kiew kormányzóságokban lakik.

A fehér-oroszok már kevesebben van-

SOUVENIRE.

I...nek küldöm.

Majd ha elég volt színből, fényből,
A csökből és az ölelésből...
A dal és tánc ha tovaszálltak, —
S megérkeznek az ezüstszálak...
S halálhajóvá vád' az ágyad,
S elhagynak már az álmok, vigyák
Nem érdekel a laps s az „újra” —
S nem hallgatsz a hegedűhúrra...
Mikor a lelked már belengi,
A Végtelen, az „el kell menni”;
Egy bánatos őszi reggelen,
Majd a lelkem Néked megjelen...
És megdöbönt a nullak' árnya...
S emlékezel egy letűnt nyárra...
Egy eldobott piros szekfűre,
Barna fura — kékszeműre...
Kinek csendes útjába állál,
S kegyellen mégis menni hagyatál...

Látni fogod, ha int az óra,
Hiuság az arany, — a nőla...
Jajj! de minek ezt Néki írni,
Szegény szívem? — Jobb sirni, sirni.

PENTAUR.

Egy modern ifju hölgy.

Türelmes olvasóm, ismered-e a pályaudvart és az ő nagy jelentőségét a mindennapi élet zavaros forgatagában? Tudod-e, érted-e, érzed-e sajón: mi az amikor polgárral megrakódva, utra készen betoppansz az utasoktól nyugzó váróterembe, s telepedvén utitáskád mellé, várod, mikor nyit be a peronajtón a tekintélyes vasuti kapos, hogy nagyot és hangosat kiáltván, a te vonatod indulását jelezze? A váróterem, igen, fordulópont az életben, mert itt dől el jobbra vagy balra a kocka, amelylyel egész életünkön át játszunk. A váróterem addig egymással volt emberek szétválását és ilyeneket egy irányba terel ugyanegy vonaton. Iskolatársakat, akik nyolc óven át együtt jártak a gimnáziumba, érettségi vizsgálat után a váróteremből öh mennyi különböző,

sőt ellentétes irányba sodor el az élet vonata. És aztán, meglehet, sohasem látják egymást többé összekerülnek újra valamelyik állomáson, ki tudja, a nagy sietésben egymáson ismer-e a két régi barát, aki valaha együtt motázott a gyepeten s alkalmasint együtt faragott gyarló, de kedves emlékt szerelmes verseket az első ideálhoz. Igen fordulj csak arra türelmes olvasóm, virágos utiköpenyben, keztyűs kacsójában neheé illatú, fonyadt bokréját szorongatva most suhan be igy a váróterembe — az első ideál. Komoly, boldog ur hozza a karján, aki sohasem ismerte a szerelmes verseket karjára két diakt, mert a kettő közül ő már a harmadik, vagy még sokkal inkább az ötödik, míg a kisasszony elfogadható körre talált: diák korában pedig ő, is, őh, bizonyára ő is egészen más vidéken és egészen más kieseléanyknak írta az epedő verssorokat. De ime, most egymás karján vannak a váróteremben, s indul a vonat, majd együtt élnek fel rá és együtt robbognak tovább, a jó Isten lát a jövőbe, hogy hova?

Menj a váróterembe időzni, türelmes olvasóm, hiszen ezerféle elhatározó mozganata sz az emberek életének, amit itt láthatsz.

Verőfényes októberi délután volt, s a váróteremben — kivételesen — senkisé volt, csak

nak: alig 6 milliónyi lélek. Az orosz birodalomnak nyugati felén, a Dnyeper, Nyemen és Duna folyók vidékén, javarészt Minszk és Mohilev tartományokban, részben pedig Grodnó, Vilna és Szempliszki kormányzóságokban laknak. Szőke és kék-szemű fajta, amely a többi oroszokhoz hasonlóan főképp földműveléssel foglalkozik. A fehéroroszok a nemzeti viseletük miatt kapták a nevüket. A fehérorosz nép azelőtt elterjedt faj volt, most azonban mindgyerepusztult, mert Oroszország népének veszedelmes ellensége, a pálinka, leginkább a fehéroroszok között szelte ezerszámra az áldozatait.

Az országi szláv népfajok között leg-szerencsétlenebb a lengyel nép. Az egykor hatalmas lengyel birodalmat a három császár: az orosz, porosz és az osztrák három darabra szakította. A 17 milliónyi lengységéből 8 millió orosz uralom alá jutott, 4 és fél millió Galiciában lakik, 3 millió pedig Németország polgára lett. A fejlett műveltségű lengyelek Oroszországnak többi népei között nem érvényesülhettek, mert nemzeti multjukhoz, vallásukhoz kitartó hűséggel ragaszkodtak. Ambár az orosz uralom minden eszközt felhasználta arra, hogy a görögkeleti vallásra térítse és így a cári birodalomhoz csatolja őket, a lengységnek 95 százaléka (átlag 100 közül 95) még ma is római katolikus.

A szláv népfajhoz tartozik mindezen kívül az orosz birodalomban körülbelül 250 ezernyi bolgár. Nem tiszta szláv nép, csak azzal rokon 1,700.000 litván és 1,500.000 lett. A litvánok és lettek főképp a Keleti (Balti) tenger partvidékén laknak, de szétszórva Szentpétervárt, Koynó és Grodnó környékén is vannak települések. Szőke, izmos emberek, részben pedig evangélikus vallásúak.

A szláv népfajok alkotják ugyan az orosz birodalom lakosságának túlnyomóan nagy részét, a lakosok közt azonban az ural-altáji népeket is jelentékeny számban találjuk meg. Az ural-altáji nyelvcsaládnak egyik ágát, a finn-ugor népeket 5 millió lélek, a másik nyelvcsaládot, a török-tartárt, több mint 13 és fél millió lélek képviseli Oroszországban.

A 20-as honvédek rokkant alapja.

Adományok: Nagykanizsai Bankegyes. r. t. 250 K, Grósz Kálmán t. hada. Bpest 50, Szabados Rózi 10, Délzalai Takarékp. 500, Zalatairónoki körjegyzőség 128, Körjegyzőség Nagylengyel 170, Stempien Ándor főhadn. Albertkászor p. 30, Tancser József körj. Csapok 20, Telekes Ferenc Nagy. 50, Hónig Károly t. fhdn Csaprag 50, Ujnópi Elek Ernő 475, Szabolcsmóti r. t. Nagy. 500, Schultheisz Emil. altáb.

Pozsony 20, Dr. Sípeki Balás Béla főispán 150, Nagykanizsai tárh. 500, Berger József népf. fhdn. Z.-egerszeg 25, Vass Miklós körj. Kezth. 20, Csillag Jenő 120, Talajdi Kálmán alt 110, Schay Gusztáv 100, Murakeresztúr község 56 K 30 f, Beszterey Gábor fhdn. Lugos 40, Pánczér Pál Murasztmária 10, Starzsinszky György körj. I. gyűjtése 6992 K 08 f, Elek Géza földb. 500, Kotor község előlj. 222 K 60 f, Lőke Árpád népf. fhdn. Taliándörögd 100, Szentmihályi Deszö jegyző Pacsa 100, Köszégi jegyző Muravid 100, Szabó Albert győztes. Nagy. 20, Misner János t. fhdn. Beisce 20, Schameschula Rezső altb. 20, B. J. Kiskomárom 10, Sargoth Miksa bankfőnök h. 100, Hirschler Sándor bankigazg. 20, Gróf Battyány Pál Zalacsány 300, Oserán Károly Alsóbagod 200, Nay Zoltán n. fhdn. Szigliget 150, Rosenfeld József Nagy. 100, Dr. Szekeres József jeg. főorvos 100, Tótgátmartoni körj 25, Kéri Gyula t. fhdn. Ercsi 25, Tökési Jánosné Z.-egerszeg 20, Dobó Jenő Kiskomárom 20, Knöfzter György takarékpénztári ig. 20, Eitner Jenő Sümeg 10, Köhler Testvérek 100, Silbersdorf Ferenc őrnagy 20, őzv. Grósz Miksáné 50, Br. Guttman Vilmos 400, őzv. Szalassy Farkasné 200, Petermann József 100 K, Farkas Vilma 10, Heltai József 100, Fajos Lajos 50, Dr. Fábán Gyula 200, Valics és Deutsch 50, Dr. Kiss István 20, Fleischer Miksa 50, Dr. Lőke Emil 75, Armuth Sándor és fia 20, Székely Vilmos 20, Gödmann Károly 50, Sommer Ignác 20, Barcza László 20, Szarkásy László fhdn 15, Frank és Társa 100.

(Folytatjuk.)

Adakozunk a háború rokkantjainak és családjaiknak.

én meg ő, egy madonna arcu, karesu, szőke, ifjú leány. Csakely máhija előtt volt az asztalkán s szótlanul ült a széken, amint szende mélységgel maga alá nézett. Istennemre bájós gyermek volt s én habár nem vagyok aszfaltbefér, — igaz, hogy tisztelettel és féltéssel, — de megszólítottam, hozzája lépve:

Hova utazik, kisasszony?

Rám pillantott s hirtelen lesütötte szemét:

— Én uram? Óh, valóban magam sem tudom.

— Meglepetve néztem rá:

— Hogyan kisasszony?

— Anyám küldött ki ide, — szölt, — hogy majd utánaam jön. De már egy órája várom s nem jön. Késik. Nem tudom, hol marad ily sokáig.

Már mellette ültem a széken s elragadtatva merültem finom vonásába. Éreztem, hogy ez alatt a rövidke pere alatt, nem tudom miképp, de olyan rabjává lettem:

— Kisasszony, kedves...

— Ide, — jegyezte meg ő bájós mosolylyal.

— Tehát kedves Iduška kisasszony, nem s jüti, nem képzeli, mennyire nyomja valami a lelkemet? Maga olyan szép, olyan ártatlan, olyan, de olyan végtelenségig bájós teremtés, hogy...

Kérdőleg vetette rám a nagy kék szempárját és én attól a pillantástól most inár valóággal lábza jöve, folytattam:

— ... Hogy én nem bírok magának ellenállni,

én szerettem és azt akarom, hogy legyen a feleségem. Iduška az anyém, akinek — itt inéragadtam a kezét — én örökre szerető, szükséges barátja, jó akarója, ura lennék!

— De hova beszél, — hallottam a leány jédten rebbenő hangját, — az Istentér!

Éreztem, hogy vissza akarja húzni a kezét az enyémtől, de én nem engedtem, hanem egészen magamhoz vontam és beh jó hogy senkisen volt a váróteremben! — heves forró csókajámmal borítottam. Ó pirulva, zavartan, úgy láttam, meghatottan tekintett rám, hol lesütötte szemét, hol rám emelte. — Isteneu, — rebegte végül, — háttha csak-ugyan szerel!

— Igen Iduškám, — vágtam a szavába, — maga velem jön az én kis falumba, és mi úgy fogunk ott élni, mint két szerelmes gerlicemadár! A keresettem, igaz most még csak ezerkétszáz...

— Első eszengetés! — nyitott be most a terembe a vasuti kapust hallottam, ahogy a kiáltott állomások között az én falum nevét kiáltja.

Felszöktem a helyemről s még egyszer hevesen megszorongtva a kezét, fölébe suttantam:

— Maradjon itt! Megváltom a jegyet és rögtön indulunk, ide: Iduška!

Ezzel, szerelmes pillantást vetve rá, kisettem, vagyis inkább kirohantam a folyosóra a pénztárhoz s megváltottam mindkettőnk számára a jegyet, falumig,

ahol — ő már oly biztosra gondoltam! — a maga zavartalan egyszerűségében vár reám a boldogság.

Kezembem a két jegyvel, — mert csakugyan sietőnk kellett, hogy lenne később, — szalánda mentem a váróterembe Befordulok az ajtón — biggye meg kedves olvasóm, sajnálom, hogy egyszerre így ki kell ábrándítanom — képzleltek, mit kellett látnom! Iduška, az én szende, nyugorőn lánykám, abban a pillanatban lépett ki az üvegajtón a peronra, de többé már nem egyedül. Mögötte ment egy hozzá hasonló arcú, de jóval telebb, korosabb hölgy (bizonyosan az anyja, aki időközben ugylátszik megéreggett), mellette pedig, Iduška mellett egy vörös-képtű deres uhlánus őrnagy, aki nagyon elégtel arccal tuszkolta kifelé. A máhát pedig két vasuti hordár és egy katonalegény cipelte utána. A vasuti kapus épp akkor jelezte, kiáltva az első eszengetést egy másik, a finnie gyorsvonathoz.

— Iduška! — akartam utána kiáltani, de ő, mert bizonyosan megérezte, hogy visszaérkeztem, földalatt fordította szép fejét, mialatt boldog mosolylyal biccentett az asztalka felé, ahol át percelt azelőtt még mindketten a boldogságunkról álmodoztam. Az üvegajtó? halkán becsapódott mögöttük s én nem törődve a kapus gunyos pillantásával, kétségbeesetten rohantam az asztalkához, melynek fényezett lapján a következő szövegű papírszeletet találtam:

„Becsászon meg, de az őrnagy, akit a mama

HIREK.

Az első csók.

Páros volt arca, a szeme lángolt,

Ideges volt az ujka;

Mikor renegeve, szemcsütöten

Az első csókot adta.

Mosolygott még a bohókás hold is,

S millió csillag alatta.

Csak ő sirt aztán keservesen, hogy

Az első csókot adta.

S azóta hogyha beszélek róla,

Kigyul az édes arca.

S én szentül hiszem neki hogy akkor

Az első csókot adta.

SOMLYÓ ZOLTÁN.

Aranymisés áldozópapok.

A veszprémi egyházmegyének nyolc érdemes papja ülte ezen a héten pappá szentelőnek ötvenedik évfordulóját. Ezek: Adám Iván apátkanonok, Hajba Mihály ny. zalaszántói, Jóó János ny. vöröserényi plebános, Király Elek e. kanonok, halóti eszperesplebános, Molnár Dénes apátkanonok, Novák Doronkos ny. zalakoppányi, Szarka Antal ny. zalaszentmihályi, Udvardy Ferenc ny. tóskvári plebánosok. Dr. Rédey Gyula kaptalani helynök a jubilánsoknak elismerő sorokban fejezte ki ádvözlését.

egészen váratlanul hozott ide, szeret és gondatlan életet biztosított a számomra. A kauciót is, mivel nekem nincs hozományom, természetesen ő tette le."

Aztán — aztán nem következett semmi. És én hosszú ideig senkinek sem meséltem, szólni a váróteremben, amelyeknek nécs ajtán át annyira különböző irányba nyúló és a nép: mert féltem, hogy majd megint jön egyszer egy örnagy, akivel — mináltn én a jegyeket váltom — násztra indul Fiume felé Iduska.

... Egy szót, türelmes utitársaim. Egyszer, néhány héttel a történet után, egyik napilapban olvastam, hogy — mit tudom én már, hogy hol — vasuti szerencsétlenség történt. A vonat kisklőtt, egy elsőosztályú kocsit összetört és egy utlásos örnagyot, aki nászra volt a feleségével huztak ki a vasrások alól. Felesége azonban, egy szép szőke fiatal asszony, miként az újság külön megjegyezte, — nem vezette el a lélekjelenetét, az utolsó pillanatban kiugrott a kocsiból és szerencsés-n megmenekült.

Ölembre eresztettem az újságot, mert a szőke örnagynéről Iduska jutott eszembe. Iduska, a modern nőnek az a szende tipikus alakja, aki az élet nagy útján nem veszt el veszélyben a lélekjelenetét, ha előbb nem is, hát az utolsó pillanatban egészen kiugrik a vesztendő vonatból, hogy — ugy-bár ehhez nem kell magyarul? — vigasztalóvala utazók tovább majd a legközelebbi vonattal.

A magyar államvasutak fennállásának félévszázados évfordulója.

Szinte észrevétlenül siklott el felettünk a Máv. fennállásának ötvenedik évfordulója. A magyar államvasutak eredete az 1867. évre vezethető vissza. Ebben az évben már 2300 kilométer vasútja volt ugyan országunk, de egyetlen kilométer sem volt a magyar állam kezében. Az 1867. évi XIII. t. e. alapján a kormány 60 millió forintnyi (ezüst) kölcsönt létesített 4.650.000 ezüst forint évi járadék lekötése mellett. A kölcsön biztosítására szolgálták az építendő vasutak és csatornák. Az 1868. évi negyvenkilencedik t. e. elrendelte a hatvan-miskolci, pest-hatvan-salgótarjáni, az alföld-fiumei vasut építését is. Ebből a szerény kezdetből bontakozott ki a Máv. mai 10.010 kilométeres impozáns hálózata. A Máv. tulajdonában levő vasutvonalakba befektetett tényleges tőke 1913. végén kerekén 2.71 milliárd koronát képviselt. A forgalom nagy lendületét mutatja, hogy az 1914 - 15 évi forgalmi teljesítményekről szóló adatok szerint a bevezetett vonatok által teljesített vonatkilométerek száma meghaladta a 95 milliót.

A köztisztviselők beszerzési csoportja.

Nagykiszá székellyel, a nagykanizsai törvényeszk területén levő állami, törvényhatósági stb. tisztviselők, alkalmazottak és háborus segélyt élvező nyugdíjasok beszerzési csoportja alakuló közgyűlést e hó 15-én tartja Nagykanizsán a Városház díszteremben d. e. 10 órakor, melyre az illetékesek ezúton is meghívotnak.

A csoport célja tagjait lehetőleg minden önelméi és háztartási cikkel jólányosan ellátni, melyhez a beszerzési előleget kamatmentes kölcsönképen a tagok arányában a m. kir. pénzügyminiszter előterjeszti.

A csoport vezetősége a közgyűlés alkalmával bes. megválasztandó, miert is arra a helypni szándékozik, mennél nagyobb számban leendő megjelenése kívánatos.

Áthelyezések.

Az igazságügyminiszter Indrák Antal perlaki kir. járásbírósi irrodatiszta a budapesti központi kir. járásbíróshoz, — Varga József letenyei járásbírósi telekkönyvezetőt a tapolcni járásbíróshoz helyezte át.

Gyilkos gáz.

A zalaapáti uradalomban történt a napokban, hogy egy pincéből, ahol a esélőgőpnél használt benzolt tartották, egy hordót akartak felhuzni. Hat munkás ment le a hordóért, de hiába vártak rájuk, nem jöttek fel. Az uradalmi gazda utánuk ment és mind a hat embert eszméletlen állapotban találta. A benzolos hordókból ugyanis gáz párolgott ki, a gáz megöltötte a pincét s ettől lettek rosszul a munkások. A hat embert gyorsan levegőre vitték, de csak négyen tértek magukhoz, kettő meghalt. A vizsgálat megindult.

Halálos esés a szederfárol

Ifj. Csata Ferenc, hadacsontományi lakos 8 éves kisa felmászott a fára szederzni, miközben megcsuszott, a fáról fejletőre leessett koponyatörést.

szenvetelt és néhány órai eszméletlen kintlódás után meghalt.

Az állatok takarmánya.

A rekkenő szárazság idején panaszokdás helyett jobban tesszük, ha mentjük azt, ami még menthető. Ott vannak a fák lombjai, az epéria és szederfalevél elsőrendű takarmány. Olaszországban rendes takarmánya ez a fejősteheneknek (tölen eltermelve.) Takarmányértéke a lucernával egyenlő. Az égerfa levélét ha augusztusban leszedjük és kis és kis részekbe köve a esztrén elteszünk, jó teli takarmányt szolgáltat.

A bor ára

a mult hét folyamán igen megrészidült. Sem a terméskilátások, sem pedig a borközponttól megjelent hírek, nem tudták lenyomni az árakat.

A majd minden fővárosi lapban megjelent borközponttól szóló híradást kétkedve olvasták az érdekeltek, mert a bor árának maximálása oly körülmenyes, hogy gyakorlatban keresztül vinni szinte lehetetlen.

A hus ára Sümegen.

Farkas István főbíró a marhalus árát 8 koronában, a borjulus árát 5 koronában állapította meg.

A borju és marhalus legmagasabb ára Veszprémben.

A veszprémi polgármester Veszprém város területén a borju- és marhalus árát a következőképp állapította meg kilogrammonként: Borjulus elejé 4 K, hátulja 6 K, Marhalus 6 K.

Hány hadiárva van Magyarországon?

Az árvaszékek beszámolója a hadiárva létszámáról s ez adatok alapján az Országos Hadigondozó Hivatal jelenti, hogy Magyarországon eddig 98 ezer-nél több hadiárva van.

— Egy jó házból való leány, azonnal felvétetik Ifj. Wajdits József könyvkereskedésben.

GODINGER MAYER, MAKÓ.

Hagyma, zöldség-, korai gyümölcs és magszállító.

Sürgönycim: GODINGER MAYER, MAKÓ.

Kereskedők érdekebe! A jó hirtű és régen fennálló cégem, ugy mint máskor most is szállítja legvégső napi áron:

Vörshagyma inc. szásk ab makói állomás 100 kgrammonként — — — á K 145. —
Fokhagyma 100 kgrammonként á K 235. —
Zöldség és sárgarépa csomagonk. á K 70

Fizetési tételek előleg és utánvét — Gyors lebonyolítás végett h. megbízást sürgönyileg kérem. — Egy ügyes ügynököt megengyezés szerint, azonnal felveszek.

Adakozunk a Hadseregélyzőnek.

Szeretetadományokat a frontra szállít a Hadseregélyző Hivatal Átvételi Küldönitménye: Budapest, VI., Váci-utca 38.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga. Irta: *Lukács József*, foglalomtanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekese és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stilusával élvezetes olvasmány. A világtörténelmi e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború legújabb krónikája, irásban és képten az **Uj Idők.** A mi érdekes esemény a nagy világháború történeti, az mind olyan tárja fel a szűkebb körökben Erdőkesség, művészeti művelés és előkelő izlés jellemzi Herceg Ferenc hetilapját, az **Uj Idők**et, melynek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom apolojia. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— **A Vasárnapi Újság** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 61 korona, Világ-krónika-val együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Újság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Kegytem-utca 4). Ugyanítt megrendelhető a Képes Néplap, a legelőkelőbb újság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

— **As Élet** szépirodalmi és művészeti heti lapot (szerkesztői Antal József) gazdag tartalma, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadó lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félre 10 kor. Mutatványtámat kézszelgel küld a kiadóhivatal.

Bukott

középkolai tanulók

érdekében forduljunk sürgősen
ZSOLDOS TANINTÉZET-hez,

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 84.

☎ Telefon 32—40. ☎

Ugyanott előkészítés magánvizsgákra.

osztályösszevonással, felelősség mellett.

A középkola kivonatos tananyaga megrendelhető. Ismertetőt küld az igazgatóság.

A „ZALAI KÖZLÖNY” — egyes számonként kapható Ifj Wajdits József könyvkereskedésében

A világháború

minden mozzanatáról

bő,

eredeti,

megbízható,

kimerítő

értésülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félre	19 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest,
VII. Rákóczi ut 54. szám

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvi javára! — Hadseregélyző Hivatal főpénztára, Képviseletéhez.

Adakozunk a vak katonák részére.

Az intelligens magyar uri közönség

napilapja a

BUDAPESTI HIRLAP

Harmenhét éves rendületlen és változatos programja.

A magyarságot Est álja és tartja és közérte idegen áranatoknak minden rohamával szemközi.

Programcikkkel egységes politikai gondolat emelkedett megnyilatkozásai.

Tarvacikkkel regényel irodalmi értékűek és szórakoztatók.

Tudósításai frissek, kimerítők és megbízhatók.

Szerkesztőségében izléses, komoly és gondos A BUDAPESTI HIRLAP-nak, mely júliusejével új előfizetést nyit előfizetési ára: egész évre 38 korona félre 19 korona, negyedévre 9 korona 50 fillér, egy hónapra 3 korona 30 fillér.

A kiadóhivatal címe: Budapest, VIII. kerület Rökk-Szárd-u. 4. sz.

VIZSGÁKRA

osztályösszevonással, a középkola minden osztályból gyorsan felelősséggel készít elő a

ZSOLDOS TANINTÉZET

BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 84.
TELEFON 32—40.

A középkola rövid és mégis könnyű tananyaga megrendelhető. — Nélkülözhetetlen magántanulóknak, műveltségre törekvőknek.

Összefoglaló tankönyv

A középkola négy alsó osztályának teljes tananyaga. — Nélkülözhetetlen rendszer és magántanulóknak, — önkéntes vizsgára készülőknek. Legjobb eszköz az általános műveltség elsajátítására. Két kötet ára 15 kor. Megrendelhető.

Zsoldos Tanintézetnél

Budapest, VII. Dohány-u. 84.

Telefon 32—40.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deakter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona, 30 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

Nagykanizsa „különleges viszonyai”.

„Figyelemmel az egyes városok különleges viszonyaira, fogom városainak élelmézését biztosítani” — mondta Magyarország most kinevezett közlelmézési diktátora abban a hosszu nyilatkozatában, amelyet az újságitróknak adott, de a népnek szánt. És mi meghatóan is olvasnánk a szépen hangzó mondatokat, ha tudnánk még hinni az ilyen ígéretekben. Sajnos, a háboru három esztendőjének veséknig hatoló fájdalmi megtanítottak már bennünket arra, hogy a szép szövegeket is ép ugy rostálva fogadjuk el, mint a gabonát. Sőt talán még kevesebb a kivétel való anyag a gabonánkban, mint a közlelmézési nyilatkozatokban. Eddig, ha zavarok mutatkoztak a lakosság ellátása körül, ha az irányítás hanyagsága, ha a továbbítás nehézsége következtében napokig nem jutottunk kenyérhez, akkor felénk zu-

ditották az ígéretek fehér manóját és hazafias szónoklatot kaptunk a koplalás dicsőítéséről. Mi akkor is tudtuk, hogy van mit enni, de egyesek mulasztási következtében elvárászolódott az eledel csattogó fogaink előtt.

Törkig vagyunk az ígéretekkel! Tetteket akarunk végre látni, azt szeretnénk már, ha kemény ököllel közibe vágódnának a sok szemérmellen élelmiszer-szerzősnek, ha bebörtönözök nyorugóknak vámszedőit és erkölcsi deresre kőelőnek gyomrunk, életünk bűnös meztelenítőit. Ha már Hadik János gróf programot adott a jövő legfontosabb közlelmézési tennőiről, szeretnénk volna hallani: miképen akar gondoskodni a városok népeiről? A városok különleges viszonyairól „többet” kellett volna mondani a grófnak. Ilyen „különleges viszonyai” vannak például Kanizsának is. E város polgárai még mindig nem vásárolhatnak gabonát, mert a hatóság addig hiába ad ki vásárlási igazolványt, amíg az Országos Közlelmézési Hivatal nem intézi

el ma kérelmünket, hogy a szomszédos járásokban is vásárolhassunk búzát.

Az Országos Hivatalnál pedig megvan az a hajlandóság, hogy nem intézi el városunk kérelmét. Időközben persze a Huditermény élelmes ágensei letarolják a gabonapiacot, s mi ismét a hatóság mehhézkés ellátására támaszkodhatunk.

A közlelmézési grófnak sürgősen kellené intézkedni a városok különleges érdekeinek megfelelően. Hogy mik például Kanizsa „különleges viszonyai”, azt könnyen elmondhatjuk. — Nincsenek nekünk különleges kívánságaink. A városok és velük együtt mi is csak azt kívánjuk, hogy amikor mi kenyérnek névezett, nyulós beltű ragacsot eszünk, a falu népe ne lakhasson jóf kalácsot és amikor ná elvedünk egy kis gyümölcsöt, ne önthessék a disznóknak a falusiak a szilvát, almát, barackot. — Semmi mást nem akarunk, csak hogy végre embri módon élhessünk.

A mai modern mamák.

Írta: BANEKOVICS JANOS.

Ah! Tehát jelentkezett a gölya Pst! Discretió! Senki ne tudjon róla semmit! El vele, nehogy a Papácska megérje! El vele, hisz ugyis ugy megfogott ott fent az angyalok száma, jótolni kell.

Na ja! Hogy egy kalappal keressebb jusson, hogy egy plöröz vagy egy selyem blúz maradjon el avgy azok a remegve feltűtött baják oly hamar lehulljanak? No már azt nem engedjük!

Igy gondolkozik egy moderu dáma, ha férjénél van.

Ha meg nincs, még discretőbb. Elutazik rokon látogatába stb, nehogy a gölya otthon találja a beszálhasson.

Igy kell becsapni a világot, hogy a selyemblúzok, kalapok, változatos plörözök el ne reptljenek, no meg, hogy a böcsület is megmaradjon.

De nem sikerül. Mégis leszállt az a hamis gölya s Öngyátságot óh jaj! itthon találván, meglepte egy kis babuskával.

Szegény Apuska már előre izzadt, volt lötésfutás, félvállraemve felverve, hogy a keresett dada

már az első nyikantásánál ott legyen s a kis aranyosnak azonnal emlőjét nyujtsa, mert a mamácska, a Nagyságos Mamácska szépségének a kiesike táplálása ungyon megartana.

Szóval átveszi a kis jövevényt a dada, az a jó, édes édes. — Egy a nagysága felépülvén, felesapva legdivatosabb kalapját, ismét rohassa a korzót s vízitelhesen vígan mosolyogva, míg eseseiműk idegen emlőn táplálva lassan-lassan felhővekedik.

Azért nőha a mamácska is megtékinti, de csak messziről, nehogy a drága blúz stb. a kis hannis kápaszkodó markába kerüljön.

Meg az a gyermeksisírás. Jaj kérem valóságos idegesség teszi az embert!

(Milyen jó is, hogy az idegességet felfedezték. Ennél jobb flastrom nincs az egész világon.)

Szóval lábra áll a kiesike, a dajka bucsut vesz s átveszi a nevelőnőinek csufolt Bonne, kitől megtanul keesesen haljlongani, lábüjhegyre állni, néműtől avgy más nyelven gagyogni, talán táncolni is, csak egyet nem szeretni. Szeretni azt az édes anyát, kit oly ritkán lát, aki annyira el van foglalva a zserok, a piknikiek rendezésével.

Notabene végre mégis fel nő a kiesike s vagy itthon marad a Bonné vezetése alatt, kit akkor kedvelnek legjobban, ha a kis lármazó zsernokot a zsúr-

tól, hangos ottlontól inmenél távolabb vezényli, hogy az zavartalanul folyhasson s a drága kis mamácskák egész discretén tárgyilhassák le, hogy a Papácska mellett kit kedvelnek legjobban, kit áll szivűkhöz legközelebb, ki tudja azokat a kedves luokat Amór lantján a legkímeselebben pengtani.

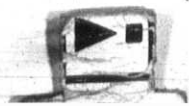
Eközben azonban az ajátos kis Bonné sem engedí kezeselni, megrovíllítottni magát. Elvonul a kiesikkével egyik vagy másik sétányba, hol arok kedvűkre, s szabad ujjonghatnak; a szemérmeske pedig ledelpeedik egy félreös padocsákra, elővizi könyvecskét, m-lyből, hol jobbra hol balra vet egy-egy lopva pillantást, nem-e jó a várva-várt, ki a legszebb tavaszi dalt sugdosza füllébe.

S mi tőrös, tagadás gyakra nem geszik, hogy a trubadur nem más, mint épen a zsurozó Nagyságókat otthon hagyott egyik kedves, figyelmes kis Papa.

Megtörténik azután, hogy a kis esemény nyomban bekerül az iskolapadba, a közé a sok kis apróság közé Micsoda kedves kis társaság ez! Parányi kezesek, arasznyi lábcskák, apró fejcskék s kiesinyké sziv. Hej! de azért sok effer abban az apró fejcskékben, kiesinyké szivben.

Sok jó, sok rossz

Mikor így belekerül az első hokedlibe, úres még a fej, de a sziv tele formulátlán, ébredező értésel.

A tisztviselők beszerzési csoportja.

Nincs a társadalomnak egyetlen rétege, egyetlen osztálya, mely a háború kiszerveit, hátrányait és súlyát annyira érzékeli, mint a tisztviselő osztály, mely ugyasólvá magára hagyatva a háború hiánjának kiszolgáltató gőnyed súlyos igájában.

A földműves, az iparos, a kereskedő, felhaznáva a háborús konjunkturát mihamar megtalálta számítását, sőt vagyont szerzett, amíg a tisztviselői kar, mely az állam kerekéit mozgatja, tehetetlenül lerongyolódva a legnagyobb inséggel küzd a szenvedni a nélkülözések egész sorozatát.

A magas kormány itt-ott juttatott ugyan nekik egy-egy kis morzsát, háborús segélyt s egyéb formában, de ez oly csekélység, oly enyhitésre sem méltó segítség volt, amely tán épen csak hogy az éhenhalástól menthette meg a kisebb családú tisztviselőket.

Mert amikor a segítség valami formában megérkezett, akorra már a drágaság oly magas fokú lett minden téren, hogy a segítség mértékét hatványozottan túlhaladta.

E háború okozta nehézségek sújtották az eszmét, hogy a tisztviselők csoportosulva szövetkezzenek s a háztartásuk céljaira szükséges kellekakat tömegesen beszerzve jutányosabban nyújthassák tagjaiknak s ezzel a háborús megéltetést némiképpen megkönnyítsék.

E csoportok alakítását már most maga a kormány is szorgalmazza s megindításához kamatmentes kölcsönt is ajánlott fel, mely a helyben megalakítandó csoportnál körülbelül 200,000 koronára tehető.

A beszerzési csoport anyagbeszerzési forrásai a különféle központok lesznek, honnét mindenesetre megfogják kapni szükségleteiket, hogy tagjaikat el láthassák s ezt maga a kormány is fogja mindenesetre támogatni.

E hó 15-én tartják a nagykanizsai kir. törvényeszk területén működő tisztviselők is alakuló közgyű-

léstüket, melynek megtörténte után a csoport azonnal megkezdi működését, hogy a tagok részére a különféle háztartási és élelmiszeikkel mielőbb jutányosan beszerztesse.

A belépési nyilatkozatok e célból már szét is küldettek s lehetőleg, hogy abból egy is kimaradjon, ami különben mindenkinek saját érdeke.

A közgyűlés választja meg a csoport tisztviselőit, akik hivatva lesznek a csoport ügyeit majdan vezetni.

Bár e dolgnak már a háború első esztendejében kellett volna megszűlnie. — mindazonáltal még ma sem késő, ha az a lelkes bírkolásban és támogatásban részesül s bizonyára enyhíteni fogja a sok gonddal küzdő tisztviselői kar helyzetét legalább némiképpen.

Több modorosságot a piacon.

Az újonnan kinevezett bpesti rendőrfőkapitány amikor hivatalát átvette, azonnal felhívta közgejeit, figyeljenek arra, hogy a vásárcsarnokokban s egyebütt is az árusítás alkalmával a lakosságot ingerelő, haragra lobbanó egyenetlenség elő ne forduljon.

E tekintetben a nagykanizsai piacon is kereskedőkönél, ugyszintén hentesek- és mészárosoknál, valamint a hatósági üzletekben is sok kívánni való volna. Mi magunk is észleljük és szívesebben éreznék az árusítók gorzombáskodásait a vevőkkel szemben, amit rendőrségünk nem igen törékcski lecsillapítani, hanem ellenkezőleg, voltak és vannak esetek, amikor némely rendőr a tapintatlanságával is provokál civakodást, ami a közelmúlt napokban tetlegességig elfajult. — Ismerve rendőrfőkapitányunk buzgalma és jóakarata egyszerűzetét a közönség iránt, arra kérjük hivatalos közgejeit is, miszerint ebben a tekintetben haladéktalanul hassanak oda, hogy az élelmiszer súlyos és már tarthatatlan állapotai miatt különben is már nagyon idős és elkecsereedett lakosságot a piaci

ügyetlen tanító egy vesszővel, aragy egyetlen tekintettel is, amikor belépésével egy osztály-derős arca borussá tudja változtatni.

S ha a classisok folyamán az anyai szeretetmelegét nem éreke ilyen nevelők kezébe kerül véletlen a gyermek, az iskola reá néve nem lesz egyéb, mint a sirdom völgyében folytatott élet mintaképe s a földi vezeklés első állomása; hol a gyermek tanultat kibővíthet értelem világa, de szíve üresen marad s erkölcsi érzése a fagypontra száll.

Nagyságos Mának! Óléljétek kebletekre gyermekeiteket, — hadd szívják azok már az anyatejjel magukba azt a legdrágább legédesebb érzést, a szeretetet, a mely a félvre őrzött s mihamar lehulló báj-jak után gazdagod fog azok lelkeiből számtokra kamatozni.

Tanítóik pedig az ily szeretet hiányában kezéik alá kerülő gyermekeket kétszeres gonddal, neveljétek, — óltsátok lelkeikbe azt az igazi krisztusi világot és emberszeretetet, amely nélkül oly üres, oly sivár az élet s amely nélkül nem is ember az ember, — üres zivatalo gép, lobntalan ligat, virágtalan rét.

és kereskedői üzletelenségek, durvaságok még jobban ne keresítsék el. Mert bizony 2-féle a közönség helyzete mostanában. Egyik része súlyosan szenved a háború miatt, — értem a fixzétésedeket — mert hozzártatózó a fronton is szenvednek. A másik része meg szerencsés, hogy saukje sínes katoná és hozzá még, a háború tekintélyes jóvedelmét biztosít Tehát ez a két egymástól nagyon különböző helyzet is erőlő, vagyis jobban mondva: lelki egyensúlyt részölyeztető, s így a rendőrségnek kétszeres óberággal, jószívú értelmes energiával kellene megszüntetni, lecsillapítani az olyatén civakodásokat, melyek gyakran tetlegessé is fajulhatnak.

EGY VÁROSI POLGAR.

A 20-as honvédek rokkant alapja.

Adományok: Dr. Szigethy Károly 30 Korona, Balatonkereszturi kat. kórh. 20, Dr. Rothschild Jakab 20, Pesti Magyar Keresk. Bank 250, Práger Bélané 20, Ozy. Dr. Koritszhoner Lipótó 20, Munka Páholy 100, Reinitz József 20, Kaufmann Adolf 10, Dr. Friedlötöl 10, Weiser József 50, Kéri Jenő 200, Dr. Balázs Zsigmond 20, Tiborcz Antalné Légrad 10, Forbáth Arthur és neje 25, Hild Ferenc 10, Gáspár Béla 10, Barta Pál 10, Lázár Soma és neje 50, Sugár Béla hdn. 20, Forintos Károly főintéző 100, Dönnenberg Károly 20, Dr. Molnar Imre hdn. 20, Reichenfeld Ede 20, Dobrovics Mihán 20, Tucher Rezső hdn. 15, Bajak István hdn. 5, Fischer és Bádér 50, X. Y. 5, Róna Ida 20, Schell hdn. 5, Dr. Schwarz Károly ezredes 20, Sáfány Iván főhadnagy 15, Hecker Frigyes e. ö. zászlós 10, Kertész hdn. 5, Forintos Viktor e. ö. 5, Tóth Károly e. ö. zászlós 5, Skvor Dezső század. 5, Zollner Gyula e. ö. zászlós hdn. 5, Sonnegger Ottó század. 20, Deutsch Adolf 9, Mazöl Emil hdn. 25, Dr. Kovacs Károly hdn. 23, Singer József és Tára 200, Skopal Lajos 200, Folyó Hugó hdn. 12, Strauß Miksa hdn. 15, Szűcs Gyula hdn. 5, N. N. 5, N. N. 5, Melczér Jakab 10, N. N. 4, Dr. Schwarz 10, Tegzes Kálnán hdn. 10, N. N. 5, N. N. 15, N. N. 15, N. N. 5, Dr. Steiner Lajos hdn. 15, N. N. 5, Schwarz Dezső 40, Löwenfeld Arpad 15, N. N. 5, N. N. 5, N. N. 20, Petrics György 50, Szigriszt László század. 20, Bugyics Sándor század. 50, Szabó Kőrj. gyűjt. 100, Blunnenschein Vilmos 20, N. N. 5, Diamant Henrik Nagyszombat 50, Zerkowitz Lajos 50, Bogenrieder József és neje 100, Dr. Tóth Pál segédorvos 15, Unger Ullmann Elek 50, László József hdn. 5, Feigl és Krompaeker hadnagyok 30, Nvnuman Aladár gyógyszer 20, Fleischhacker Albert és neje 10, Práger Ferenc 300, Bogyan Elemér 20, Perlaki múltó társaság 10, Hertelendy Béla százados 25, Grósz Mór e. ö. őrm. 50, N. N. 5, Földes Miklós hdn. 5, Horváth György igazgató 5, Dr. Ehrlich Jakab ezredes 20, N. N. 5, Csontos István főhad. 20, N. N. 10, Kisfaludy Zoltán hdn. 10, N. N. 5, Dr. Országy Lajos és neje 50, Faragó Zsigmond hdn. 5, Dr. Schwarz e. ö. 5 10 Korona.

(Folytatjuk.)

HIREK.

Két kezemet összetenném.

*Az üzene édes anyám
Imádkozott értem.
Vívárgalan nagy mezőkön
Ne folyjon el vérem.
Főjék vissza kis falunkba,
Ahogy te kívánod,
Azt üzene... megoltalmaz
A te imádságod.*

*Óreg zárda harangja szól,
Imádkozni kéne,
Majd elvégzi helyettem is
Egy irgalmas néne.
Két kezemet összetenném
Érted szép virágom:
Mind a kettőt ott ásták el,
Az orosz halálra.*

1917. SÁROSI ÁRPÁD.

— **Meghívó.** Az aug. hó 14-ére kitűzött országgyűlési képviselő választásra való tekintettel felkérjük a t. párttagokat, hogy a párt magatartásának megállapítása végett ma azaz aug. 9-én este 9 órakor a nkanizsai Casinóban megjelenni sziveskedjenek.
A NEMZETI MUNKAPÁRT HELYI BIZOTTSÁGA

— **Nem vásárolhat a hentes sertést a h. szalától.** Budapestről jelentik: A sertés-hizlalás rendszereinek a legközelebbi időre megszüntetésére változtatásra várható. A hizlalás nem lesz többé megengedett. A sertés-hizlalás rendszerét meg fogják szüntetni és részben a Haditermő és részben a Közlekedési hivatal felátalosa alá fogják helyezni. Az általános alapja az, hogy a hizlalás lehetőleg tömegesen történjék és hogy a nagyhizlálók csak olyan feltételek mellett kapjanak takarmányt, ha kihizlalt sertéseiket, illetve a zsírt vagy a Közlekedési Hivatalt, vagy a Haditermő rendelkezésére bocsátják.

— **Égész tanéven át kell iskolába járni.** Apponyi Albert gróf kul. miniszter rendeletet intézett Zalavármegye kir. tanfelügyelőjéhez, melyben a zilált háborús népoktatásügyet akkép igyekszik rendezni, hogy visszaállítja a legtöbbször tekintetben a háború előtti állapotot. A rendeletben a többi között a kultuszminiszter meglátja, hogy az elemi iskolák I—III osztályában mindenütt, ahol csak tanító van és a tanterem rendelkezésre áll, a tanítási év szeptember elején kezdődjék és tíz hónapig tartson, mint

az-élett Azonkívül, épp úgy, mint a háború előtt, kötelezi az elemi iskolákat arra, hogy az összes évfolyamokban az egész iskolai éven át megtartsák a szabályos tanítási időt.

Képviselőválasztás előtt.

Ugy a Vízrendelvény mint a Karlovics párt részéről megindult a mozgolódás s mint halljuk, erős lesz a küzdelem a két jelölt pártja között. A polgárság ugyilászik nagy tömegben fog felvonni Karlovics mellett, tőle várva ügyeinek legbiztosabb támogatóját.
A küzdelem eredményét 11-én mindenesetre meg fogjuk tudni, amikor minden izgalomnak vége fog lenni.

Gyermekszínház.

Vasárnap délután 5 órakor tartották gimnázis-tábori álló derék, szorgalmas és törekvő ifjaink színi előadásukat Csányi László-utca 22. számú házban. Három kitűnő vigjátékot műtattak be, melyet szép számu közönség nézett végig Szeretnők az összes szereplőket külön-külön kiemelni, de lapunk sok tere nem engedti ezt. Annjít írhatunk, hogy derék ifjaink és polgári iskolai leányaink egytől-egyig a legjobbat nyújtották. Közönségünk az előadással megvolt elégedve és nagyon jól mulatott. Az előadás ismét 100 koronát juttatott a 20-as honvédek rokkant alapj jávára. — Díszértelet és elismeréssel kell adoznunk derék törekvő ifjaink és leányainknak nemcsak szép eslekedetükért.

Országos Hadirokkant Hivatal Soproni Hadirokkant Munkaközvetítője

a következő megkeresést intézte hozzánk:

Tekintetes Szerkesztőség!

Allami és szociális érdekek megkívánják, hogy a háborúban rokkanttá vált katonáknak nyújtassék és fizikai állapotukhoz képest munkalkalom szíjassék. Ezen elvből kiindulva az Országos Hadirokkant Hivatal Sopronban Ötvös-utca 11. sz. alatt felállította a Soproni Hadirokkant Munkaközvetítő Hivatalt, amely működését jelzett h. lyen folyó évi augusztus hó 1-én megkezdette.

Ezen munkaközvetítő célja munkát közvetíteni a hadirokkant katonáknak és ezáltal részükre lehetővé tenni, hogy munkához és megfelelő életállásuk jussanak és megélhetésük biztosassék.

Tisztelettel felkérjük a Tekintetes Szerkesztőséget, sziveskedjék becses lapjukban egy a hadirokkant, qint a munkalanat nyújtó ipari és kereskedelmi vállalatok és cégek figyelmét munkaközvetítőnk közhasznú tevékenységére felhívni s általában benyújtottak hazafias munkánkban támogatni.

Sopron, 1917. évi aug. 1-én.

Teljes tisztelettel

Brüneli Sriegel
kir. tanfelügyelő, uttkár. ker. és ipárk. elnök, uttk. r.

Hol lehet gabonát vásárolni?

A lakosság körében érthető az izgalom, hogy hol fogja évi gabona szükségletét beszerezni. Hogy a lehetőség minél biztosabban meglegyen, városunk polgármester-illetékes helyen megtette a lépéseket, hogy

a vásárlási engedély a szomszédos esurgói járársra is kiterjesztessék.

Olasó hus a hatóságiban.

Végre-taláhára f. hó 11-én, azaz szombaton a hatósági hus-székben a Kaufér-féle üzletben a hatóság által vásárolt marhák husa kerül kímélésre, hol bárki vásárolhat.

A világítás korlátozása Berlinben.

Augusztus 10 től kezdve Berlinben az üzleteket és kirakatokat, továbbá a kávéházakat és a vendéglőket csak éppen annyira szabad világítani, amennyire szükséges és a világítást az 1916. december havában megengedett világítási mennyiségnek egyötödére szálítják le. Napközben egyáltalán nem szabad lámpát s a hatóságok elrendelik, hogy az összes villamos- és gázlámpák negyötöd részét le kell esavarni és el kell távolítani, nehogy valaki engedély nélkül világításra használhassa.

A szűnhány miatt a jövő télen még jobban kell korlátozni a fűtést, mint tavaly. Miután a békeidőben elhasznált szénmennyiségnek csak háromnegyedrészé áll rendelkezésre, a templomokat, a tornacsarnokokat, a muzeumokat, a kiállítási épületeket és más ilyenféle helyeket egyáltalán nem fogják fűteni, a központi fűtőkészüléket csak 18 fok Celsiusig fogják felmelegíteni, meleg vizet hetenkint csak kétszer szabad szolgáltatni, a központi fűtéssel el nem látott lakásokban pedig csak a szobák felül szabad fűteni.

Özre korlátozzák a vasuti forgalmat.

A magyar vasutakon korlátozó rendszabályokat léptetnek életbe. A terveit korlátozásról Tolnay államtitkár, mint Budapestről jelentik, egy újságrónak a következőket mondta:

— Amennyiben vonalaink túlterhelése nem fog csökkenni, az utazás jogosultságát vizsgálata alá vesszük és ez esetben az utazás csak külön engedelem alapján történhetik. Megvárjuk a fűrdőszerev iebonyolódását, amely augusztus végig tart, a szeptember hónapját is, mert az iskolában törekvő tanulólajosság ekkor is sok munkát ad a vasutnak, azután amennyiben látni szok, hogy a szóbeli intelen nem használ, feltétlenül keresztülvisszük az utazás korlátozását előző rendeletünknek.

Magyarország első kávéültetvénye.

Aranyosrákos közszegben Borbély Ferenc székely kiscsiga hat év óta elsőrendű Kuba-kávé termel. Eddig az első magyar kávéültetvényessel senki sem tudott, de most, hogy teljesen kifogyóban van a kávé, az erdélyiresi állami titviselők országos egyesülete a kávétermelésben segítséget akar adni Borbélynak. Ezért az egyesület választmányi tagja, Kuszó István mozgalmat indított, hogy a székely kávéültetvényesnek adjanak legalább egy mázsa forrázatlan, tehát esírátoképes kávémagot, amelyből Borbély Ferenc annyi kávé termel jövő nyárra, hogy belőle az egész ország szükségletét fedezhájuk.

— Egy jó házból való leány, azonnal felvétetik Ifj Wajdits József könyvkereskedésében.

Adakozunk a Hadszegélyzőnek.

Szeretetadományokat a frontra szál-
lit a Hadszegélyző Hivatal Átvételi Külö-
nitényre: Budapest, VI., Váci-utca 38.

A „ZALAI KÖZLÖNY” —
egyes számonként kapható Ifj. Wajdits
József könyvkereskedésében

Adakozunk az elesett hősök özvegyei
és árvái javára! — Hadszegélyző Hivatal
főpénztára, Képviselőház.
Adakozunk a vak katonák részére.

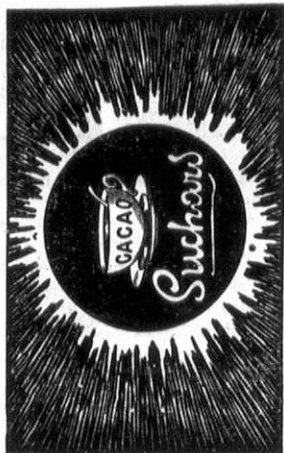
Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és
tétéles joga. Irta: Lukács József, főgimn.
tanár. A vaskos munka a pápaválasztás tör-
téneti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen
alakjához ért. Mindenkinck érdekes és ta-
nulmányos olvasmány, amely míg egyrésztől
szigoruan tudományos, másrésztől könnyed
stílusával élvezetes olvasmány. A világtörté-
nelem e jelentős mozzanatainak ismerete
minden kulturumber tudásának szükséges
része. A mű ára 4 korona. — Kapható
Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében,
Nagykanizsán

— Uj Idők. A világháboru leghűbb krónikása,
írásban és képton az Uj Idők. A mi érdekes es-
emény a nagy világháború történetét, azt mind
alánk tárja felelti szépségű képekben. Érdekes
művészi művelésű és előkelő ízlés jellemzi Her-
czeg Károly lefoglalását, az Uj Időköt, melynek minden
száma aktuális közleményekben, elbeszélésekben és
regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója —
Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal,
Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma
gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Uj-
ság” előfizetési ára negyedévre 5 korona, „Világ-
krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a
„Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV.,
Kgyetom-utca 4.). Ugyanítt megrendelhető a „Ké-
pos Néplap”, a legelőbb ujság a magyar nép
számára, félre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti heti
lapot (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom,
érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadó lapot
melen ajánljuk olvasóink figyelmébe Szerkesztőség
és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c.
— Előfizetési ár félre 10 kor. Mutatványsszámmal köz-
séggel küld a kiadóhival

A világháboru
minden mozzanatáról
bő,
eredeti,
megbízható,
kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, ma-
gyarazatokkal szolgál az

A Z UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóimk.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félre	10 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rakóczi ut 54 szám

Az intelligens magyar uri közönség
napilapja a

BUDAPESTI HIRLAP

Harminehet éves rendületlen és változatos programja

A magyarságrért. Ez állja és tartja és küzd
érette idegen ársulatoknak minden rohamával szem-
közt.

Programcikkkel egységes politikai gondo-
lat emelkedett megnyilatkozásait.

Taracikok, regényei irodalmi értékűek és
szórakoztatók.

Tudósításai frissek, kimerítők és megbíz-
hatók.

Szerkesztőségében izléses, komoly és gondos
A BUDAPESTI HIRLAPnak, mely júli-
usjével új előfizetést nyit előfizetési ára: egész évre
38 korona félre 19 korona, negyedévre 9 korona
50 fillér, egy hónapra 3 korona 40 fillér.
A kiadóhivatal címe: Budapest, VIII. kerület
Rótk-Szállás-u. 4. sz.

VIZSGÁKRA

osztályösszevonással, a középiskola minden osztá-
lyából gyorsan felelősséggel készíti elő a

**ZSOLDOS
TANINTÉZET**

BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 84.
TELEFON 32-40.

A középiskola rövid és mégis könnyű
tananyaga megrendelhető. — Nélkülözhe-
tetlen magtanulóknak, műveltség-
törközőknek.

Bukott

középiszkolai tanulók

érdekezésben forduljunk sürgősen

ZSOLDOS TANINTÉZET-hez,

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 84.

☎ Telefon 32-40. ☎

Ugyanott előkészítés magánvizsgákra.

osztályösszevonással, felelősség mellett.

A középiskola kivonatos tananyaga
megrendelhető. Ismertetőt küld az Igazgatósg.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásán szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolvasó szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

Felhívás az izr. elemi iskola tanulóihoz.

Kedves Gyermekek!

Ti még gondtalanul élvezitek a hosszú vakáció édes örömeit. Jásztok, szaladgáltok, nem törődtek a múlttal és nem aggasztjátok benneteket a jövő. Jól van ez így: többsétek csak bölhög az aranynapokat. A mi lelkeitek azonban már megérezik a jövő év gondját. A mi képzeletünk már látja a ti szűkölködő iskolatársaitokat. Mi már sejtjük a nyomort, mely iskolánkban minden alakban jelentkezik: fog szegény pajtásaitoknál ha beköszöntnek a hideg hónapok. Lesznek megint mezítalpas gyermekek — többen mint a múlt évben — kékre vörösre fagyott lábakkal ülnek mellétek a padba; a másik pajtás meg dideregve ér a meleg iskolaszobába, mert vékony rongyban majd megvirte az isten hidege; a harmadik meg óhástól gyötörve néz jobbra balra, de figyelni nem tud a tanító ur magyarázatára. Hiszen emlékeztek rá: tavaly is úgy volt; de azt is tudjátok, hogy akkor is segítettetek rajtuk ti, meg kedves szüleitök, meg minden tehetséges jószívú ember, hogy megmentsék a nyomorultakat a betegégtől, vagy talán az elpusztulástól. Most is hozzátok fordulok,

meg minden nemes lélekhez, hogy előztek meg a zsengő ifjuság szenvedéseit. Kezdjünk idejében a jótékonyáshoz, hogy késő ne legyen. Akinek rongyos, viselt lábbelije van, amit már kinőtt vagy nem hozdozhat, ajándékozza iskolánk szegényeinek. Akinek rongyos, ócska külső vagy belső ruhafelje az jutassa el hozzánk már most, — hogy még a hidegek előtt megcsináltassuk és majd betakarhosuk. Ne kis társaitok didergő tagjait. Kérjétek meg kedves anyátokeket, keressék elő mindazokat a fölösleges ócska ruhadarabokat, melyek megfizatta nagyon jól esnek a szegény tanulóknak. Akinek nincs ruhafelje vagy lábbelije, de hozzá akar járulni a jótékonyáshoz vagy segítsen pénzzel. Jó szívvel fogadjuk, mert a föltozás, javítás bizony pénzbe kerül. Ismerem kedves gyermekeim jó szíveket, tudom hogy meghallgatjátok szavaimat és felkerestek adományaitokkal. Hát csak jöjjetek! Naponkint itt várunk benneteket a Csongery-úti iskolában. d. e. 9-től fel 11-ig.

Nagykanizsa, 1917. aug. 11

Kertész József
igazgató.

Adakozzunk a háború rokkantjainak és családjaiknak.

A gazdagok és szegények ellátásának különválasztása.

— Egy új élelmezési rendszer. —

Több német és ausztriai városban megtörtént már a vagyonosabb és szegényebb néposztályok különválasztása abból a célból, hogy a városi közlekedvényes árúkhöz inkább a kevésbé vagyonosak juthassanak hozzá.

Ez a szelekció rendkívül figyelemre méltó ötlet. A mai nagy drágaságnak egyik legfőbb oka ugyanis az, hogy a jobbmódúak meg tudnak fizetni minden árat, amelyet a termelők és a viszonteladók kérnek és így közvetve elősegítik az árak emelkedését. A maximális áron felül való vásárlás, mely elsősorban a tehetősebbek bűne, a szegényebb néposztályokat abba a dilemmába sodorja, hogy vagy kénytelenek minden árat megadni, melyet az eladók kérnek, — vagy kénytelenek nélkülözni.

Az oláh világ rejtelseiből.

Papp Károly brassói honvédőrnagy meggyilkoltatása.

Bukarestből jelentik, hogy egy magyar artista, akit az oláhok a vakaresti börtönbe zártak, most mondta el, hogyan gyilkolták meg az oláhok Papp Károly brassói honvédőrnagyot, akit az oláhok Brassóból magukkal cipelték s őt is ugyanabba a börtönbe eszták.

Az artista a szomszédos zárkában volt s így tanuja volt az oláh gazdák lefolyásának s így mondta el a szomorú esetet:

A vékony deszkaján át a vallásnak minden szavát kihallottam. Így tudtam meg, hogy az őrnagy ellen az a vád, hogy mikor az oláh hadsereg Brassóba betört, két brassói oláh asszonynak, akik virágot vettek az oláh katonák elé, ezt mondta; kötelet vigyenek azoknak, ne virágot. A két oláh asszony az oláh parancsnoknál feljelentette és az rögtön elfogatta.

Hallottam az őreg ur hangját:

— Én őfelségének a magyar királynak a tisztje vagyok az én ajkamtól hazug szó soha nem hagyja el. Amit akkor mondtam, beismerem.

Tonpa ütés szakitotta félbe a szavait majd újra az őreg ur hangját hallottam:

— Ne űs, bitang, cigányfajzat, tudod, hogy magyar tiszt vagyok és fiam a haretében.

Irtozatos püffölés fojtotta el az őreg ur szavait. Aztán egy zuhanás, néhány jalkiáltás és panaszos hörgés hallatszott.

Mint egy örült ugrottam el a mellettem álló tegyőr mellől. Belöktem az igazgató szobájának ajtaját s borontottam. Borzasztó látvány tárult a szemem elé, a szegény őreg ur vérzőcsában, mozdulatlanul fektült a földön.

Válósággal az eszemet veszítve rohantam a feyházigazgató felé, reakáltva:

— Aljas gyilkos!

A fejemem ütést éreztem és lerogytam az őreg ur mellé.

Mikor magamhoz tértem, a mozdulatlanul fekvő őreg ur mellett egy széles ásztalon fekete találtam magamat. Felülpáskodtam és kímélve néztem szét a homályos helyiségben.

Egy fegyverruhás férfi lépett mellém és megszólított oláhlul:

— Élsz? Ugy létsz, az őreg is lélegzik még.

Én Ghenovici vagyok. Gyógyyszerész voltam. Sikkesztás miatt zárták el őt ostendőre. Most már vége

felé jár a büntetésem ideje és én kezelem ezt a hullakamarát és a gyógyszerraktárt. No megállj, majd lopok valami gyógyszert, amivel az őreg urat gyógyíthatjuk.

Hát a hullakamrában vagyunk? Hát Oláhországban is vannak még becsületes jó emberek a fogház fenekén? Ezek voltak gondolataim.

És Ghenovici, a legyene pár perc múlva hozta is a gyógyszereket.

Az ápolástól az őrnagy pár perc múlva felnyitotta a szemét.

Fájdalmat súlyosította a rettenetes láza. Folyton félrebeszélte a feleségét hirt és a fiait. Haza akart menni. Neha nagy erőlködéssel felült, alig tudtuk Ghenoviccsal visszatartani.

— Tífusz! — sugta Ghenovici.

Három napig haldoklott szegény, drága, jó őrnagy ur, Ghenovici jóindulatából én ott maradhattam mellette. Engem is kivert már a láz.

Harmadnapon az őreg ur fájdalomosan nyögött. Csak összerögzöcsélen szavak jöttek az ajkaira, aztán egy nagyot hordult és a karjaimba bukott. Meghalt. Irigyen néztem a mosolygó arcú halottat. Bizonyára megálmodta, hogy ez az aljas nevez meg fog bűnhődni gyálatosságaiért.

Ezen az állapotokon akartak segíteni a német és ausztriai városokban a gazdagok és a szegények ellátásának különválasztásával. Felismerték azt az igazságtalanságot, hogy a város által olcsóbban megszerzett élelmickekkel a jobb módúak, — akiknek bűnül róható fel nagyrészt a drágaság — a szegényekkel egyenlően részesüljenek, holott az igazság azt követelné meg, hogy a vagyonosabbak fizessék mindig a magasabb árakat, a szegényebbek pedig mindenhez olcsón juthassanak hozzá. Ha a gazdagabb valamit drágán is fizet meg; még mindig marad pénze; a szegényebb ellenben éppen a gazdagok miatt fizet rá mindenre és épen a vagyonosabbak kedvéért őríti ki hátrabbi pénz-tárcáját.

A német és osztrák mintának egyébként már Magyarországon is akadt követője. Pécs városában az új jegyek kiosztásától, augusztus 6-tól kezdve, a kerületi bizottságok kétféle jegyet osztottak szét. Az egyik fajtával nem lehet a városi árúkból vásárolni.

A különválasztás a következőképen történik:

A város hatósága hozzáférhető helyeken — trafikokban, nagyobb üzletekben — jelentkezési lapokat bocsát a közönség rendelkezésére, amelyen bárki kérheti a vagyontalanok osztályába való felvételét. A jelentkezési lapon pontosan be kell jelenteni a családtagok számát, nevét, foglalkozását és a jövedelmét, melyet a családtagok keresnek. Az igényjogosultságot a polgármester által megalakított 7 kerületi bi-

Engem azután tífuszos lázzal vittek a halott mellől a fegyház kórházába.

Mikor a kórházból visszakerültem fogolytársaim közé, hallottam, hogy szegény örnagy ur holttestét felboncolva három hétig hagyták heverni a hullakamrába temetetlenül.

Nemsokára a bukaresti Caia Victoriin nagy megdöbbenéssel bántam a közönség egy menetet, négy magyar tábort csendőr között lépegetett hátrakötött kezekkel egy elegáns ur.

— A vakaresti fegyház volt igazgatója — magyarázza egy határrendőrségi tisztviselő — itt bujkált Bukarestben, tegnap sikerült ellopnunk. Egy hetvenéves nyugalmazott magyar honvéderőnagyt, aki az igazgatása alatt állott fegyházban volt internálva, sajátkezleg vert agyon. Stábillitajuk Kolozsvárra, ahol már várja az ítéletet a két brassói oláh asszony is, akik a honvéderőnagyt az oláh hadsereg kezére adták.

Tebát van még bosszu a föld felett s áll a villamos ég!

ráló bizottság állapítja meg, melynek joga az érdekelteket személyesen is felhívni. A bizottság fokozatokat állít fel a jövedelem és a családtagok számának összeegyeztetésével.

Helyes volna, ha a hatóság Kanizsán is megvalósítaná a vagyonos és szegény néposztályok szétválasztását. Elvélve is: akik az utca végeken a piacokon a hatóságilag megállapított árakon felül vásárolnak élelmiszereket a termelőktől, akik kirándulnak falura és ott szekérszámba vásárolnak össze mindent, amit találnak és ezzel nem billentik meg vagyoni helyzetük egyensúlyát, de csak növelik a drágaságot és ezzel az inséget, — azok igazán nem érdemlik meg, hogy ugyanazokban a kedvezményekben részesüljenek, mint a szegények. Engedjük át a piacot a vagyonosabbaknak, a város által beszerzendő, vagy beszerzett élelmiszereket pedig bocsássuk a szegényebbek rendelkezésére. A német példa ezuttal követésre méltónak látszik.

Csevegés

a lezajlott választásról.

Soványi: No koma, miért nem szavazott Károlovicsa?

Soványabb: Azért adtam szavazatomat Vízlendvayra, mert nem is olyan régen Károlovics ugratta azt a csoportot, mely a nagykanizsai piacot bojkotálni akarta.

Soványi: Hát te koma, mi az a bojkott?

Soványabb: No már koma, az eszed árgyölösűd, azt se tudod?! Bojkott azt jelenti, hogy akkoriban sokkal olcsóbb volt a tok és egyéb főzélék-féle, mint mostanában.

Azt mondják a réseiek közül néhányan, hogy Dobrovics is szarozott volna Károlovicsra.

Pedig ez nem igaz, mert jó Dobrovicsunk a választás napján Miskolcon volt, a közlelemezést tanulmányozni.

Beteg választó: (Kit ágyából kizavarnak a Károlovics kortesek.) Őesém, hagyjanak kendtek békében, nem mehetek szavazásra, beteg lettem, mert a marha és borjú ára nagyon alábbhanyattott.

Kortesek egyhanguan: Soh'se busulják kend azért, jöjjék szavazni, hadd győzzön egyszer a demokratikus szegény paraszt is. Mert mihelyt Károlovics lesz a mi nagyszócs képviselőnk, majd talán akkor, bizást ismét felszökik a marha és borjú ára. És a beteg ment szavazni.

Vízlendvay kortes: Szomszéd, miért kortes-korteskedik maga Károlovics javára?

Károlovics kortes: Hm. Furcsa kérdés. Miért

ne legyek most demokratikus kortes, amikor a kormányja a demokrácia jegyében született. Amikor szocialista kortes voltam, akkor ingyen korteskedtem, most pedig nyomja markomat pár százsz bankó. Van most még a demokratikus parasztnak is elég pénze, legyen belőle nekem is: ugys ráfázték a piacra Károlovics meg a választásra. K.

A 20-as honvédek rokkant alapja.

Adományok: Fazekas János hdn. 20 Korona, Szabó István 10., Kiss Ernő vendégl. 45, Özv. Wuzsli Lajosné 20, Makovicky Gyula 130, Radnai Jenő 100, Káros és Steiner 150, Góldman Ignác vendégl. 50, Sümegi László t. hdn. 20, Kohn Sándor Paesa 50, Szurmay Sándor honvédelmi miniszter 200, Reichel Vencel Keszthely 200, Gutori Földes Győző n. fhu. Tapolea 200, Berta János népf. hdn. Bpest 50, Dr. Kreisler József 50, Fityeháza község 36 K 50 f, Lenk János körjegyző Zalaszentiván 35, Viosz Ferenc főszolgabíró 25, Bognár Imre n. fhdn. 20, Góczy Góczy Gyula postát. Győr 20, Lovag Sypniewskay György dandárp. 20, Gürtler Ferenc n. fhdn. 20, Bazzi körjegyzőség 20, Farkas István Sömész 20, Wünschbach Dező Ivanec 10, Kaufmann Lajos e. é. d. örmester 10, Elenspanger Leó 50, Bugsoh Aladár alezredes 100, Körjegyzőség Szepetk 18 K 60 f, Egyed József 50, Steiner Zsigmond 100, Endrődy Leó százados 50, Kreiner Gyula 50, Dr. Petrikovszky Lajos hdn. 20, Langer Ernő skv. fhdn. 50, Nagy Jenő t. hdn. 10, Hitzelberger Sándor t. zászlós 15, Vezele Károly t. hdn. 20, Kiss Lajos rendőrkapitány 6, Sélley Teréz Gelse 200, Turók Gyula körj Széptéur 175, Zaborszky Zoltán bankf. 200, May Mátyás gyűjt. Diszel 145, XXIX. 20. málj. gyűjtése tiszti és önkéntesi kara 100, Külley János Gógánfa 100, Bozsföldi körjegyzőség 100, V. 20. hadtáp. z. alj. T. posta 249. 57 K 80 f., Dr. Merky Juszt Béla 50, Körjegyzőség Nova 25, Br. Karg János gy. tábornok 25, Havas Ernő népf. hdn. Pápa 25, Dr. Bozay Jenő kir. ügyész Z. -egersz. g 25, Radies Ferenc t. hdn. 20., Kálch József -Nagyk. 50, Egy Gyula postát. Nagyk. 5, Hermann Antal adót. Nagyk. 5, N. N. tizedes 3, Dr. Hajdu Gyula n. fhdn. 100, Markó Lajos fhdn. 25, Dr. Kovács Gyula kir. táblás 25, Szentgyörgyvölgyi körj. 28, Nagy Zoltán t. fhdn. 20, Perényi Endre községi főjegyző Perlak 10, Körjegyzőség Felsőrajk 35, Dávid Jenő Zoltán n. fhdn. Monostorpáti 164 K 86 f., Fusz Nándor orsz. képviselő Álsöndvya 100, Grünhut Alfréd 200 Korona.

(Vége köv.)

Eihalszott befizetés.

A nagykanizsai takarékpénztár által alapított „Önsegélyező Szövetkezet”-nél a. f. hó 15-én (szerdára) eső befizetések az ünnep miatt f. hó 17-én azaz pénteken d. e. tartatnak meg.

HIREK.

ÁRNYAK.

*Körültem bágyadt nyugalom,
Erdő, benn sáppadt árnyék
S én itt ülök egy bus padon,
Mint ha valakit várnék.*

*Erdő: az életregelek
És várás csak az életem,
Valakit várok, s szenvedek,
Hogy nem jő, nem jő mégsem.*

*Várok, míg öreg est leszen
És sötét már a tájék —
Akkor elhunygom csendesen:
Árnyak között, egy árnyék...!*

ANDERSEN GYÖRGY.

A király születésnapja.

E hó 17-én, pénteken Ötfelesége Károly király születése napjál városunk is méltó keretben fogja megünnepelni. Ez alkalomból felhívták a háztulajdonosok, hogy házaikat felfelbontozzák. A római katedrális templomban s az izraeliták templomában ünnepélyes istentiszteletet fognak tartani, melyre egy a helyi hatóságok mint a katonaság is hivatalosan fognak megjelenni.

Vizlendvay Sándor kerület képviselője.

Elűt a zaj, amely egy rövid időre felhangzott s ma már mindenki megbékélt az tényvel, hogy Vizlendvay Sándor a kerület képviselője.

Szeretettel, jóindulattal térjenek az ellenfelek napilagalkozásukhoz azon tudatban, hogy a megválasztott képviselő minden teltetőt el fog követni a kerület érdekében, mint ezt mandátumának átvétele alkalmával megígérte.

Fővárosi művészek jótékonycélú vendéglátása Nagykánizsán.

Kedves meglepetésben lesz része szerdán, f. hó 15-én városunk művészszerető közönségének Hadrik Anna asszony a kiváló Urániai művésznő, ki Jászai paródiáiról híres orszagszerte, Kurucz János a kiváló zeneszerző és zongoraművész, Demény Arthur, a m. kir. Operaház elsőrangú ifjú tenoristája és Gere Zsigmond, a budapesti Magyar Színház örökös tagja balatoni körútjukon egy este érezték városunkat is, a hol 15-én, szerdán 9 órakor a Polgári Egylet helyiségében egyetlen előadást tartanak, melynek helyedme tetemes részben a nagykánizsai Vöröskereszt egyletnek jut. Az előadás iránt méltó körökben már is nagy az érdeklődés, ami nem is csoda, hiszen a szereplők neve már maga egy kitűnő előadásra a garancia. A mulattató, hangulatos és kedélyes műsor folyamán az ének és drámai színek mellett Gábor Andor kis egy felvonásos drámai is színe kerülnek, de nem hiányoznak a híres Hadrik Anna féle paródiák és Kurucz János hangulatos zenei és énekeselőadásai sem.

— Nincs vasúti kedvezmény Szent Istvánkor. A Máv. minden év Szent István napjára menetjegykedvezményt szokott adni a vidékről Bpestre utazóknak, hogy a Szt. István napi látványosságában gyönyörködhesenek. A vasút igazgatóságának legutóbbi rendelkezése értelemben a kedvezményt ebben az évben nem adja meg, mert a vasutak túlszűkítése mellett újabb tömegek utaztatása nem kívánatos.

— **Trafikjog a rokkantaknak.** Még ez előző kormány pénzügyminisztere; Teleszky János kiadott egy névszámrendeletet, amellyel a trafikengedélyezések adományozását szabályozva, bizonyos előnyöket biztosított a rokkantak, hadi öveztek és árva számára. Ezt a rendeletet most Gratz Gusztáv, az új pénzügyminiszter oda módosította, hogy trafikjogot ezentúl kizárólag rokkantak, hadi öveztek és hadi árva kaphatnak. A dohánytörzsdék szaporítását is megengedte s már ezzel is azt akarja elérni, hogy a háború áldozatai közül minél többen kenyérrel zússanak. Ezen névszámrendeletet ki kellene terjeszteni a cukorka kis árusítóra és a piaci árusítókra is, mert itt hemzsező számban vannak olyanok, kik munkakerülésből ép egészséges mindkét nembelegyének üzemkednek. A helyi hatóságnak az ily engedélyek kiadásánál figyelembe vehető a pénzügyminiszter méltányos rendelkezését és eskis hadi rokkantnak, hadi árva nék és hadi övezteknak engedélyezni ily nemű foglalkozást.

— **Két zsrítalan nap.** A budapesti tudósítónk jelenti: A földművelésügyi miniszteriumban Mezőssy Béla elnöklate mellett anköt volt, amelynek tárgya a jövő évi szicellátás biztosítása. A kormány. mint hirdelik, — meg fogja szüntetni a tavalyi maximális folytán támadt zavarokat és egyelőre felfüggeszti a vágási korlátozást, — egyidejűleg azonban szaporítási fogja a zsrítalan napokat. Ezután egy hatékony zsrítalan nap lesz. Az erre vonatkozó kormányrendelet a jövő hét elején fog megjelenni.

— **A rikkancsok korhatára.** A belügyminiszter a bíralkop utcai árusításához szükséges rendőrhatalósági engedély korhatárát 14 évről 10 évre szálította le. Ez az intézkedés azért volt szükséges, mert a tizennégy éves fiúk és lányok ma az ipari termelésben vannak foglalkoztatva s így a lapelárusításához a még fiatalabb generációt kell igénybe venni.

A kistűtők alkonya.

A régi jó pálinkafőző gazdáknak is újítás vár, amely a kistűtők végleges bevonásával megszünteti a magánosoknak adott pálinkafőző jogot s a pálinkafőzést használható anyagok egy központi szeszafőzdebe gyűjtetnek össze s ott lesznek kiőzette. Kivételt képeznek az anyagok közül a barack, melynek kifőzése néhány üst továbbra is meghagyatik szórványosan egyes gazdáknál.

Nagykánizsa városa a Reich-főszeszafőző fogja átalkítani házi kezelési szeszafőzde, bova a kánizsai járás községeinek anyaga lesz behordva és kifőzve. A szeszafőzde a város javára tetemes jövedelmet fog biztosítani, mely valószínű a jövő hó 1-én megkezdni működését, mire névbe az előkészületek és intézkedések meg is történtek s ha a berendezés elkészül a kistűtők gazdák a szeszafőzde tovább engedélyt nem fognak kapni.

Míg az uram hazajön.

Kamionka Strumilóvalán fogták el az oroszok a derek székellyhídi magyari, aki két észendő óta nem adott hírt magáról. Tuskendből írt utóljára a szép fiatal feleségének, aki haszaltan köldögzette a leveleit vas orosz fogságba, nem jött feleletül rája. A menyecske darabig siratgatta az urát, de aztán csak megvigasztalódott, amiben segítségére volt egy jóvalabb rokkant katoná. Minap a csinos asszony önnepelőbe öltözött, selyemkendőt kötött a fejére, jhóna alá vette az imakönyvét, mint ha litániára menne, aztán a rokkant vittezel beállított a jegyzőhöz:

— Nagyon szépen megkérjék a tekintetes urat, tessék minket törvényesen összekötni.

A jegyző haragosan csapta az asztalhoz a pennáját:

— Ejnye, miket beszél Hiszen van magának hites ura, derek jó ember, aki a hazáért szenved három észendő óta...

A menyecske irult-pirult, szegényen mosolygott:

— Van is, nincs is, tekintetes ur. Ki tudja élet meg, hazajön-e, ki tudja megmondani?

— Ezt meg ne mondja, lellem, — pattogott a nőtárca. — ha nem élne már, jött volna írása róla. Különbösen is azt mondja a törvény, hogy maga csak egy köthetnek újabb házasságot, ha elválna az urától.

— Igenis — éppen úgy gondoltam....

— Várjon már galambom. Azt is mondja a törvény, hogy katonától nem lehet elválni. Csak akkor, ha majd hazajön.

A menyecske szomorúan nézett a rokkant esztára. Halavány volt és a keskenyét igazgatta. Aztán hirtelen a jegyzőhöz fordult:

— Hát akkor csak addig adják össze be neműntet a tekintetes ur, a míg az ember hazagyon... Megfizetjük a szűveségit.

Budafoki Hadiárva Otthon 1917 szeptember elsejével megnyitlik.

Felvértetnek az értelemségi osztályhoz (pap, tanár, tanító, bíró, jegyző, tisztviselő, kereskedő iparosok, gyárosok, stb.) tartozó családok gyermeke, bölésedésektől 20 évig korig bölésedék az anyával együtt) a kik ipari, kereskedői aragy más rövid kiképzést igénylő életpályán vannak illetve erre akarják gyermekeiket nevelni. A megfelelő korú gyermekek azonnal alkalmaztatnak szakmájuknak megfelelő foglalkozásban és keresnek, elhelyeztetnek, gondos nevelés, ápolásban részesülnek kellő családi felügyelet alatt. Ott hontól járnak orofátá, iskoláts, szakpályájukra, műhelybe, gyárba. A községben van több ovoda, népiskola, polgáriskola, különböző gyárak iparos műhelyek, kereskedők, hol a gyermekek azonnal elhelyezést nyernek, keresőképessékké lesznek. A fővárossal közelmel összeköttetése van hajóval, vasúttal, villamossal (5 perccenként). Jelentékeny koll augusztus 20-ig később jelentkezők nem vehetők figyelembe. Egy koronás bilyeg jegy beküldése ellenében az otthon szabályzata megküldatik. Tudakozhatni Budafoki Hadiárva Otthon cím alatt.

— Egy jó házból való leány, azonnal felvétetik Ifj Wajdits József könyvkereskedésben.

Adakozunk a Hadsegelyzőnek.

Szeretadományokat a frontra szál-
lit a Hadsegélyző Hivatal Átvételi Külö-
ntménye: Budapest, VI., Váci-utca - 38.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amig az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán

— **Új Idők.** A világháború leghőbb krónikása, irában és képten az Új Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határain történt, azt mind elének tárja felelő szépségű képekben. Érdekes művészi művelés és előkelő ízlés jellemzi Horvác Ferenc hettalját, az Új Időket, melynek minden száma aktuális közleményekkel, elbeszélésekkel és regényekkel is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— **A Vasárnapi Újság** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre öt korona, „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanitt megrendelhető a „Köpes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

— **Az „Élet”** szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félre 10 kor. Mutatványssal közzé-
sággal küld a kiadóhivatal.

Bukott

középiskolai tanulók

érdekezésben forduljunk sürgősen
ZSOLDOS TANINTÉZET-hez,

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 84.

☎ Telefon 32-40 ☎

Ugyanott előkészítés magánvizsgákra.

osztályösszevonással, felelősség mellett.

A középiskola kivonatos tananyaga megrendelhető. Ismeretőt küld az igazgatóság.

A „ZALAI KOZLONY” — Adakozunk az elesett hősköz özevegyei egyes számonként kapható Ifj. Wajdits és árjai javára! — Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.
József könyvkereskedésében Adakozunk a vak katonák részére.

A világháború
minden mozzanatáról
bő,
eredeti,
megbízható,
kimerítő

értésülésekkel, térképekkel, ma-
gárazatokkal szolgál az

A Z U J S Á G

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félre	19 ..
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím

AZ UJSAG KIADÓHIVATALA Budapest

VII Rákóczi ut 54 szám

Az intelligens magyar uri közönség
napilapja a

BUDAPESTI HIRLAP

Harmenhet éves rendületlen és változatos programja

A magyarságról Ezt állja és tartja és küz-
drette idegen áramlatoknál minden rohamával szem-
köt.

Programmoikéi egységes politikai gondol-
tat emelkedett megnyilatkozása.
Tarcáikkal regényei irodalmi értékek és
szórakoztatók.

Tudósításai frissék, kimerítőek és megbíz-
hatók.

Szerkesztésében izléses, komoly és gondos.
A BUDAPESTI HIRLAP-nak, mely júli-
elsejével új előfizetési nyit előfizetési ára: egész évre
38 korona félre 19 korona, negyedévre 9 korona
50 fillér, egy hónapra 3 korona 30 fillér.

A kiadóhivatal címe: Budapest, VIII kerület
Rökk-Szálló u. 4. sz.

VIZSGÁKRA

osztályösszevonással, a középiskola minden osztá-
lyából gyorsan felelősséggel készült elő a

ZSOLDOS TANINTÉZET

BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 84.

TELEFON 32-40.

A középiskola rövid és mégis könnyű
tananyaga megrendelhető. Nélkülözhe-
tellen magántanulóknak, műveltség re-
törkövőknek.

Összefoglaló tankönyv

A középiskola négy alsó osz-
tályának teljes tananyaga. —
Nélkülözhetetlen rendszer- és
magántanulóknak, — önkéntes
vizsgára készülőknek. Legjobb
eszköz az általános műveltség
elsajjítására. Két kötet ára
15 kor Megrendelhető

Zsoldos Tanintézetnél

Budapest, VII. Dohány-u. 84.

Telefon 32-40.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu lévelpapiroknak
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjzabás szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolószerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ár: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 15 fillér.

Sertésközpont.

A takarmány elosztása. — Sertésbizományosok. — A maximális árak leszállítása.

A földművelésügyi miniszteriumban csütörtök délután az összes érdekeltségek képviselőinek bevonásával Mezőssy Béla földművelésügyi miniszter elnöklése alatt nagyszabású ankétát tartottak a jövő évi zsirellátás dolgában.

A vita folyamán az a fölfogás alakult ki, hogy a sertés-hizlalásra szükséges takarmány elosztására célszerű volna egy központ létesítése. Hangoztatták, hogy mindenkinél, — akár sertése, akár kukoricája van, — módot kell nyújtani arra, hogy szabadon hizlalhasson, de a hadsereg és a nagy ipari központok ellátásának biztosítása szempontjából fontos, hogy az ipari hizlalókat szintén ellássák a szükséges nyersanyagokkal.

Hangsúlyozták kereskedelmi és ipari részről azt is, hogy a háboru elején a sertés-termékek közforgalmából kikapcsolt kereskedelmi és ipari körök (sertés-kereskedők) újra visszakapcsoltassanak az áruforgalomba. Igen súlyos kritikák hangzottak el a sertés és sertés-termékek árának maximalására vonatkozó 1916. évi rendelettel szemben, amelyet fél rendszabálynak mondtak, mert mellőzte a sertésközpont föllállítását, holott az szakértő emberek már akkor elengedhetetlenül szükségesnek mondták. Az időközben megalakult sertésátvételi bizottság, amelyet a katonaság ellátásának biztosítására szerveztek bizonyos főkig pótolja egy sertésközpont hiányát és némiképp rendet is teremtett a sertés közforgalomban, de ez csak a hadsereg szükségleteiről gondoskodik és nem alkalmas arra, hogy a polgári lakosság (ipari centrumok, bányák, municiómunkások) szükségletét ellássa.

E példából kiindulva olyan központi szerv létesítése mellett foglalt állást az ér-

dekeltség, amely az összes sertések közforgalmával és a sertésfeldolgozás melléktermékivel olyként rendelkeznek, hogy első sorban a hadsereg, azután a polgári lakosság szükségletét elégítené ki. Ausztriának pedig csak az ezután fenmaradó felőléből engedne át megfelelő mennyiségű húst és zsírt.

Kivánatosnak jelezték, hogy a sertések felosztására hivatott központ rendelkezése alá bocsássák a hizlalásra szolgáló takarmány felett való rendelkezés jogát is. Megegyezett az érdekeltség véleménye abban is, hogy az egész forgalom központi intézését a Haditerményre kell bízni.

Az anketén végül egyhangulag kialakult az a fölfogás, hogy mivel takarmányban, árpában és tengeriben nagy hiány mutatkozik, a jövő gazdasági kampányban a takarmányanyagok elsősorban a hadsereg és az ország lakosságának közfogyasztására föltétlenül szükséges zsiromennyiség céljaira (állathizlalásra) használtassanak föl és csak az ezenfelül esetleg megmaradó fölösleget fordítsák ipari célokra, így sürgyártásra, stb. A fölszólalók valamennyien hangsúlyozták, hogy ezt az ország közhangulata követeli és hogy ennek teljesítése elől a kormány nem térhet ki.

A földművelésügyi miniszter az ankét résztvevőinek állásfoglalását teljes egészében magáévá tette s a legközelebb megjelenő rendeletben a felszólalások figyelembevételével és teljes mértékben való honorálásával fogja rendezni a zsirellátás kérdését.

A Haditermény rt. kebelében működő sertésközpont a sertés-hizlalás centralizását olyképen fogja rendezni, hogy azokkal a gazdákkal s sertés-hizlalókkal, amelyek beállításával szándékoznak ezután is foglalkozni, hizlalási szerződést köt, amelyben azok kötelezik magukat a sertéseknek a hizlalás befejezése után maximális áron való átengedésére.

Azoknak a gazdáknak, akiknek takarmánytermése nem elegendő a beállított sertések hizlalásához és az ipari hizlalóknak a H. T. utálja ki a takarmányt.

A sertések átvétele éppen úgy történik, mint a gabona átvétele: bizományosok útján. És ezzel az intézkedéssel ismét elfoglalhatják a kereskedelemben az őket megillető helyüket. A katonai átvételi bizottság eddig ugyanis a régi sertésbizományosokat kizárta. A H. T. most bevonja őket, sőt a teljes akció az ő működésükre alapítja. Mint a gabonánál: a sertésbizományosok is jutalék ellenében veszik át a kihizlalt sertéseket, amelyek elszállításáról a H. T. gondoskodik. A fővárosi nagyvágók, a vidéki városok, illetve az azokban működő nagyvágók így kivétel nélkül maximális áron jutnak élő sertéshez. Mint hogy a gazda maximális áron kapja a takarmányt, nem veszt ilyen körülmények között sem az eladásnál. Ha eddig a maximális árnál magasabban sikerült is állatállományát értékesítenie, viszont ő is túl magas árat fizetett a takarmányért. A nagyvágó is maximális áron jutván a sertéshez: sokkal olcsóbban, a jelenlegi maximális áron alul adhatja ugy a húst, mint a fehér-árut, mert nem lesz annyi külön költség és túlfizetése, mint eddig.

A zsirt és szalonnát a nagyvágóktól a zsírkereskedők veszik át a H. T. részére. Ők fizetik ki az árut és gondoskodnak annak elraktározásáról mindaddig, amíg a H. T. nem diszponál az áru felett. Miután a fehéráru is a jelenleg érvényben levő legmagasabb árak alatt kerül forgalomba: aktualissá lesz a maximális árak leszállítása.

A Haditermény rt. a központ, az átvétel, a feldolgozás és a forgalombahozatal megszervezésénél kiváló tekintettel volt a kereskedőkre és az iparosokra és az összes legitim szervek bekapcsolásával végzi a sertés-hizlalás, a feldolgozás és értékesítés közül eddig fennállott zavaros viszonyok rendezését.

A nagykanizsai kir. törvényszék területén lévő áll. törvényszéki tisztviselők beszerzési csoportja (*)

Nagykanizsa székhelyen a f. hó 15-én, Nagykanizsa város dísztermében nagyszámu résztvevők elhatározásából hivatalosan megalakult.

A csoport célja: tagjait a jelen háborús süllyos viszonyok között lehetőleg minden háztartási, ruházati s ételmi cikkel olcsón ellátni, mely célnak keresztül vitélét, támogatni maga a magas kormány is megígérte, melyet az arra nagyon is reászoruló s nyomorban élő tisztviselők joggal el is várhatnak. —

A megalakulás alkalmával a csoport 24 tagu bizottságot választott, melynek tagjai a következők:

Elnök: Dr. Kenedy Imre. Alélnökök: Dr. Sabján Gyula, Dr. Kiss László. Titkár: Banekovich János, levelező Krammer Lajos, könyvelő Dénes Jenő, Üzletvezető Deák Péter. Bizottsági tagok: Szemes Dezso, Gyömörey István, Dr. Villányi Henrik, Harsay György, Vellák János, Ötvös Emil, Fűréd János, Molnár Péter, Dénes János, Szalay György, Emödi Géza, Bérfin Ágoston, Lőkivics István, Hajdú Lajos, Révész Lajos, Székely Ernő. Közgügyi után a bizottság nyomban megtartotta alakuló gyűlését, melyen nyomban meg is kezdette működését.

Kimondotta, hogy megkeresi azonnal a különböző Központok igazgatóságait, hogy a megalakulásról értesitse, megkérve őket egyben a leghatározottabb támogatásra.

Megkeresi és megkéri a Kereskedelmi minisztériumot, hogy levelezéseinkhez portmentességet engedélyezzen.

Felkéri a vidéki lapok szerkesztőseit, hogy a csoport közleményeit becses lapjukban leközzölni sziveskedjenek.

A csoport tagja lehet minden, a nagykanizsai kir. törvényszék területén élő, állami törv., városi s bíb. tisztviselő, alkalmasított, tanár, tanító, lelkész s minden háborús segélyt élvező nyugdíjas, ki a felvételre a csoport titkárnál Banekovich János Nagykanizsa, jelentkezik.

A belépés bejelentése belépési nyilatkozat után történik, melyet a belépő két példányban tartozik kiállítani, mely nyilatkozatok az illetékes hivatali főnököktől kérendők, akik eziránti szükségletüket szintén a csoport titkárnál jelentsek.

A belépés semminemű anyagi felelősséggel nem jár, mert a csoport forgó tőkéjét maga a kormány adja kamatmentes állami kölcsönként.

Az árak mindenkor készpénzben s azon községben szolgáltatnak ki, hol az illető állandóan lakik. —

A belépni kívánók a sürgős jelentkezésre ezuton is felhivatnak.

*) Vidéki lapjainkat a fentiek közlésére a csoport nevében megkérjük.

Adakozunk a háború rokkantjainak és családjaiknak.

A világháború negyedik felében.

Mintha a gonosz szellemek megmélyezték volna ellenségünk lelkiéletét; mintha az angol főurat, Georget és társait bestialis elemek irányítanak a világháború negyedik évében is.

Ugy tavasz táján kezdett javulni a helyzet. Az oroszországi események adták az impulzust a béke mellobbi létrejöttére. A béke galambját már láttuk homályos messzeségben. Epedve vártuk a szívirányítást a 3 év óta tomboló vihar után. És ismét nagyot esalóttunk. A béke galambja, szájában a béke olajágával, ismét nem találta meg a várva várt otthonát. A tomboló borzalmas harcok fel-fel eső lángjai megperzselték a béke galamb szárnyait, mely tétozárvra, megebeve más irányt vett, hogy menekülhessen a felújuló pokoli zajtól és gyötrelmekről, utjában sehol sem fogadták meg vendégnek.

Dühöng a harc ismét az összes frontokon. Keresztszi és George, a sátnak, erőlködnek egy kis döntő csapásért, nem kimelve a drága emberanyagot; azonban, amint azt a harcéri események mutatják, fegyverük visszakap sül el. Amit talán az ex-cár és kormányzata annak idején már megunt, azt ugyilátszik ezek a véretek folytatni akarják.

És dícső hadserűekünk, harcédzett hű szövetségeseink állják a sarat. Soha, de soha nem lankadó bősieséggel küzd talmagyszámú ellenségünkkel szemben. — Ma helynap ismét minden fronton ropognak a fegyverek, bimbólnak az ágyuk. Foly a gigászi harc végkimerülésig, hogy aztán az ősz esetleg mehozza a döntést.

Ellenségeink utolsó reménye most is az, hogy ha harcra bírjuk is, ha hős katonáink szűk szárad ellenállás sem lankad, akkor majd a kiéheztetés fog győzedelmekedni az entente javára. Ez utóbbi azonban hű reményedése ellenségeinknek. Mert az ideit termés sok élelemikkel felülmulja az előző évbelt úgy mennyiségben valamint minőségben is. Adás ellenségeinknek most már be kell látniuk azt, hogy a fegyveres háború elvezetése mellett a kiéheztetési háború is veszendőben van. S amint ezeken eszmélkedünk s reménykedünk, a düh az angolok ellen fokoztatóbb mérűben mutatkozik e világ színe alá.

Az előtt, ami angol vlt, (de még az angol sebtapaszt is) magasztaltuk, dicsőítettük; előelő helyet foglalt el, hogy ipari valamint kereskedelmi ténen az angol: most pedig szerfletl gyűlölet, visszatapsztó mindaz, ami az angoltól ered, mivel sötétekn, brutális kalmár szellemé immár teljes mesztelenségében előltűnk fekszik.

Az angol szóra megremeg jóérzésű ember lelkülete, mert az ő briganti politikájuk kezd vágatlanul gyűlöletessé válni a világ színe előtt. Soha-soha elmulo gyűlöletes atók sütsa őket, mely milliók és milliók ajakán kezd immár megszólamlani. — Igen, gyűlölni az angolt az idők végételenségig, mert az ő gyalázatos gűnyök az, hogy ez a vérűfűd még a 4-ik évben sem ér véget.

George és társai az átkozottak, kiknek az ember élete semmi, s tovább süjták a borzalmas állapotot melyhez hasonlót, — mióta világ fennáll, még lsten haraga sem idözött fel.

Azonban legűnyök nyugodtak szenvedéseink közepett. Eklatáns bizonyítékok lsten és ember előtt, hogy 3 évi tusák után Monarchiánk vajjon kevés kilométereket vesztett területéből Hanem hódításaink s hű szövetségeseink előnyomulása rácafol az angol fűrés és társai merész, arcátlan szűmítésaira. Három uralkodó lett küttve arcaából. Ellenségeink kormányválsága napirenden; Oroszország a legválságosabb helyzetben és a franciák franciája: Pólnear-nek is nemcsak befellegzett. Az álnok ólász hála való erőlködés mindmegannyi örvendetes jelenségek, hogy ne csüggedjünk. Bízva bizzunk, mert a mult és jelen szerint az igazság mellettünk van és a végleges gyűzelműnk sem maradt el.

Népfölkelő.

A 20-as honvédek rokkant alapja.

Adományok: Hajós Kálmán orsz. képv. 100 Korona, Tapolca közs. 50, Péczezy László földb. Kis-komárom 50, Mólés Kálmán c. kanonok 50, Rolkó Géza fűm. 50, Kőrjgyűzőség Csoukalagylatát 33 K 95 f, Kűzsi bíró gyűjtőse Naprádta 20. Közs. bíró gyűjt. Gűrtölford 20, Közs. bíró gyűjt. Csertánköny 20, Közs. bíró gyűjtőse Szentpéterfűde 20, Markovics Vince Murakirály 10, Kőrj. Felsőrakj 35, Horváth László kőrj. Becsehely 461 K 35 f, Wlasits Ernő százados Nyitra 100, Szegő tiz. gyűjt. 11, Frank Kurt Martin 20, Kőrj. Mihályfa 40. Király Sándor főlörnök 50, Krausz Margit 5, 20. honv. pajz. 4. század aratási szabads. ra menő legűnyűse 645 K 62 f, 20. honv. pajz. 4. század szabadságra menjő legűnyűse 32, 20. h. gy. e. gűppuskás szd. parászt. T. p. 415 32, 20. h. gy. e. pajz. 5. szd. aratási szabads. menő leg. 228 K 88 f, Felfűlvizgalatos oszt. parancsnokság 50, Reichel Imre Keszthely 100, Kicserelesi század parászt 122, Pajz. íróda. és gazd. hiv. gyűjt. 385, Kicserelesi század 20 K 60 f, Kicserelesi szd. gyűjt. 111 K 12 f, Örkölönitűnyű gyűjt. 90, Gazd. Hiv. gyűjt. 309 K 30 f, M. k. 20. népf. gy. e. T. p. 414. 1000, 20. honv. gy. e. 29/3 m. század 60, 82. h. gyalog dand. 50, 20. h. gy. e. I. pajz. gb. 123 K 78 f, 20. h. pajz. 2. század gyűjt. (Murányi) 1200, Barcza Ignác 25, Lajpczig Imre 40, Dénes Lajos Tűszcentűrtánor 100, Bálványossy László 100, Vízlendvay Sándor 500, Szily Kálmán Morgány 100, Mackenbachler Adam 30, Pálffy László Pacsa 30, Lichtenstein Albert Csapi 30, Grünhut Henrik 50, Sebesteny Géza Géza 200, Stern Sándor 100, Weisz Tivadar 100, Pátia pótkávég. 20, Király Sűrfűde 500, Radó Gyula 100, Szold Manó népf. földhnd. 1000, Lenti-l. kőrj. 447, Dr. Fehér Károly főorvos 20, Huszár Sándor thnd 50, Boros Ignác szdos 20, 20. népf. gy. e. T. p. 414. 1000, Starzinszky György kőrj. II. gyűjt. 610, 20. h. gy. e. 2. szd. T. p. 109 43, 20. h. p. zászlóalj 5. századnak gyűjtőse 132 33, Bognár, Hirschler és Láb fűgimn. tan. műkedvelő előadás tiszta jűvedelme 100, 20. honv. pótzászlóalj két századának gyűjtőse 385 K 62 f, 4. pótzászd. legűnyűse 163 Korona. Összesen 36958 K 89 f.

(Vége)

HIREK.

Magyar harcos sorsa.

*Kemény utat lörn, esős erdőn ázni,
Istenem, miért kell?
Égyszer felhevülni, máskor agyonfázni...*

*Ellenséget látni sok más emberekben,
Istenem, miért kell?
Hideg földre hullni, harcos küzdelemben...*

*Várni vérző szívvel, bizó hittel himni...
Istenem, miért kell
Végül a családás hús kelyhéből inni?*

*Éjszakák csöndjébe millió anya sirja:
Jó magyar fiuknak
Nem ily sors volt írva!*

Végő Géza.

Bosnyák Géza főispán fogadtatása.

Nagykiszta város lakossága valóságos ünneppé avatta aug. 18-át, amikor Bosnyák Géza főispán, a nikanizai körlet volt orsz. képviselője mint Zalamegye főispánja közán érkezett.

Az épületeken mindenfelé zászló lobog, jelfélpé annak, hogy a város minden polgára részt vett a imponans bensőséges üdvözlésben. Szervet főispánunk az ebéd utáni bécsi személynonnal érkezett meg Nagykiszta. A fogadtatásra kiküldött bizottság tagjai d. u. 1 órakor gyülekeztek a városháza előtt, s innét sorrendben kihajtották a pályaudvarra A bevonulás a Kazinczy-, Szezerce-, Csengeri-utakon és a Főtéren át nagy óvációk közepett történt. Visszaemlékezőleg jól hatott arra az időre, amikor főispánunkat mint képviselőjelöltként fogadtuk hasonló imponzással.

A főispánt az állomáson dr. Sabján Gyula polgármester üdvözölte a város közönsége nevében.

A küldöttségek tagjai délután fél öt órakor gyűltek össze a városháza közgyűlési termében hol a főispán elő a következő sorrendben járultak:

1. A városi képviselőtestület és a város tanácsa.
2. A római kath. papság.
3. A református hitközség.
4. Az evang. hitközség.
5. Az izr. hitközség.
6. A helyőrség tisztikara.
7. A keretmunkálat parancsnoksága.
8. A törvényszék.
9. A királyi ügyosztás.
10. A királyi adóhivatal.
11. A sóhivatal.
12. A pénzügybíró.
13. A dohány raktár.
14. A mozapóster.
17. A városi posta.
18. Erdőgazdálkodás.
19. Mérésfelügyelő.
20. Járás fészeltgáboróság.
21. Osztrák-Magyar Bank.
22. Déli vasút.
23. Kegyesrendi Fő-gimnázium.
24. Felsőkereskedelmi iskola.
25. Polgári fiú- és leányiskola.
26. Állami elemi iskolák.
28. Munk

készítősítő. 29. Kereskedők térszata és Omke. 30. Ipartestület 31. Gyáriparosok szövetsége. 32. Járás gazdakör. 33. Keresztény-nőegylet. 34. Protestáns-nőegylet. 35. Izraelita nőegylet. 36. Vövöskereszt-egylet. 37. József szanatórium. 38. Katolikus legényegylet 39. Önkéntes tűzoltó egylet. 40. Zalamegyei tiszoltószövetség. 41. Egyéb egyesületek.

A főispán itt tartózkodása alkalmából lakomára nem lesz.

Széchenyi püspök alapítványa.

Gróf Széchenyi Miklós püspök hatalmas, több mint félmillió alapítvánnyal örökítette meg nevét a tanusította nagylelkűségét, mely mindenkör szép és hagyományos-vonása volt a Széchenyieknek.

Gróf Széchenyi Miklós nagyváradi latin szertartású püspök Nagyboldogasszony napján összehívta káptalanát és részint had köle önkövényekben, részint takaróképzántári betétkönyvekben összesen 645,000 koronát adott át káptalanának hadi jótékony és egyházmegyeyi kulturális célra.

Szurmay honvédelmi miniszter — gyalogsági tábornok.

Bélsből jelentik: A király gyalogsági tábornokká léptette elő Surmay Sándor honvédelmi minisztert

A háboru után uj egyenruhát kapnak a honvédtisztek.

A háboru után a király kívánására uj egyenruhát rendezesitettek a honvédtisztek számára. Az eddigi tiszteket szerezit lenné egy tábori egyenruha földesba na színben, egy díszöltömany kávébarna színben, továbbá egy külön díszruha fehér szövetből Ez utóbbinak dolmányát Mátyás-korabeli sújtásdíssal látják el, nadrágja a gyalogsági tisztek részére magyar díkfurmajja lenne, míg a lovassági és tüzéretit-zetek részére esziamandrág lenne előírva arany paszománnyúttással és lakkeszinnával. A sisak Mátyás koraheli lenne, a honvéd tisztviselők részére pedig a tábornoki föveghez hasonló kalpag, esetleg tolldíszel. A díszruha beszerzéséhez szükséges összeget előlegezik, az anyagot pedig önköltséggel áron kapják meg a tisztek. A honvédkerületi parancsnokságok, értesülésünk szerint, tudakozódó iven szólják fel a pötteseket, hogy a tisztek nyilatkozzanak, milyen minél tartanak legalkalmasabbnak az uj egyenruhák számára.

Rábakereszturn pusztulása.

Az elmúlt napokban Rábakereszturn községben hatalmas tüzez pusztított. A nagy szél folytán csakhamar a köz-ég nagy része lángokban állt. Naplementéig husz ház melléköpüeteivel együtt, valamint s betakarított termés a lángok martaléka lett. A tűz oltásához Körmenről, Szombathelyről és Szentgotthárdról jöttek tüzoltók és csak rendkívüli fáradságos munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A kár meghaladja a 100,000 koronát.

Ahol április óta nem volt eső

Somogy délnyugati részén Balatonszentgyörgy és Vörs határában április óta csak egyszer, augusztus

elején volt eső. A tavaszi és kapánövények nagyon sünnyik az esőhiányt. Sarjuszóna nem lesz Vörsön.

— A hősök sirjai.

Ugron Gábor belügyminiszter kurrendeletet küldött az érdekelte törvényhatóságokhoz, amelyben a vezető tisztviselők figyelmébe ajánlja, hogy a háza védelemében és hazafu kötelességük teljesítése közben áldozatul esett hősök akár saját fiaink azok, akár szövetségeseinké, akár az ellenség sorából valók — a hozzájuk méltó eltemetésre, sirjaink megjelölésére és gondozására érdemesek. Közli a rendelet, hogy a hadügyminiszter a különböző haretetek körül nyugvó hősök sirjaink felkutatására és a szétszórtan heverő tetemek összegyűjtésére katonai munkásosztásokat szervezett. Ott, a hol egyes tetemek exhumálása és más helyre szállítása elkerülhetetlen, ezeket végleges nyugvóhelyét már most meg kell választani, ami csak az illetékes közigazgatási hatóság közbejöttével és velük egyetértéssel történhetik. A miniszter óhajtja, hogy ezek a temetők ne a szegény népszótályok magán- vagy közös tulajdonában lévő földjein létesüljenek, hanem közteületek vagyonos magánosok adjanak erre a célra temetőhelyet ingyen, amint ezt már az államkincstár a maga részéről megtette. A vezető tisztviselők törekedjenek arra, hogy a tehetősek birtokosok hazafias áldozatkész-séggel ingyen, vagy legalább is jutányosan ajánlják fel a szükséges ingatlan-részeket a hősök nyugvóhelyéül.

Szenzációk! Meglepetések!

A Képes Ujság jövő heti számában. Okretlenül nézve meg a Képes Ujság jövő heti terjedelmes számát. A Képes Ujság előfizetési ára negyedévre 5 Kor.

A Képes Ujság legközelebbi számából. A csodálatos utazás. (Rejtjelmes történet). Az eleren koporsó. (Brazíliai elbeszélés.) Dolgozik a mozi. (A filmgárak életéből.) Rajtok embenförsön. Az indiai fakirok. (Indiai fényképek a csodatevő fakirok kinszenyvéseiről.) 100 korona készpénzzel díjazott rejtélypályázat. A Képes Ujság minden előfizetője, előfizetési feltételeink értelmében ingyen megkapja a Képes Ujság nagy képes naptárát 1918. évre, melynek börti ára 2 korona lesz.

— Egy jó házból való leány, azonnal felvétetik Ifj Wajdits József könyvkereskedésében.

Emmi Csodasországban.

A világirodalom egyik legszebb ifjusági műve az ily című regény, melyet most ad magyarul a Jó Pajtás s ezzel meghódítja a magyar ifjuság számára is Benedek Elek képes gyermeklapjába ezenkívül verset írt és mulatságos állatmesét Benedek Elek, elbeszélést Zsoldos László, regényt Lakatos László, szép képet rajzolt és verset is írt hozzá Endrődi Béla. Cikk és kép a dinnyeszüretéről. Tarkamese, a r-jvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 3 korona, fel vevő 6 kor., egész évre 12 korona. Egyes szám ára 24 fillér. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal.

Adakozunk a Hadseregélyzőnek.

Szeretetadományokat a frontra szállít a Hadseregélyző Hivatal Átvételi Közlönménye: Budapest, VI., Váci-utca 38.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történelmi fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúraber tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború leghűbb krónikása, irásban és képten az **Uj Idők.** A mi érdekes esemény a nagy világháború harcaiban történtek, azt mind előnk tárja felől szűszégn képekben. Érdekeség, művészi utóval és előkelő ízlés jellemzi Herceg Ferenc hetilapját, az **Uj Idők**et, melynek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója — **Kiöfizetési ára** negyedévre 5 korona. **Kiadóhivatal,** Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— A **„Vasárnapi Ujság”** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A **„Vasárnapi Ujság”** előfizetési ára negyedévre 61 korona, **„Világ-króniká”**-val együtt hat korona. **Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság”** kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4). Ugyanitt megrendelhető a **„Képes Néplap”,** a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

— Az **„Élet”** szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melleg ajánljuk olvasónk figyelmébe. **Szerkesztőség és kiadóhivatal:** Budapest, I. Kehérvári-ut 15/a. — **Kiöfizetési ár** félre 10 kor. **Mutatványosomat** készséggel küld a kiadóhivatal.

Bukott

közéiskolai tanulók

érdeklében forduljunk sürgősen

ZSOLDOS TANINTÉZET-hez,

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 84.

☎ Telefon 32—40. ☎

Ugyanott előkészítés magánvizsgákra.

osztályösszevonással, felelősség mellett.

A közéiskola kivonatos tananyaga megrendelhető. Ismertetőt küld az igazgatóság.

A **„ZALAI KÖZLÖNY”** — egyes számonként kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében.

A világháború

minden mozzanatáról

bő,**eredeti,****megbízható,****kimerítő**

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

A Z UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

KIÖFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félre	10
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelés cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest VII. Bákóosi ut 54. szám

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! — Hadseregélyző Hivatali főpénztára, Képviselőház.

Adakozunk a vak katonák részére.

Az intelligens magyar uri közönség

napilapja a

BUDAPESTI HIRLAP

Harminechét éres rendületlen és változatos programja A magyarorságról. Est állja és tartja és küzdetre idegen áramlatoknak minden rohamával szemköst.

Programcikkjei egységes politikai gondolat emelkedett megnyilatkozásai.

Tarócikkjei regényei irodalmi, értékűek és szórakoztatók.

Tudósításai frissek, kimerítőek és megbízhatók.

Szerkesztésében izlések, komoly és gondos.

A **BUDAPESTI HIRLAP**-nak, mely júliusejével új előfizetést nyit előfizetési ára: egész évre 38 korona félre 19 korona, negyedévre 9 korona 50 fillér, egy hónapra 3 korona 30 fillér.

A kiadóhivatal címe: Budapest, VIII. kerület Rökk-Szállárd-u. 4. sz.

VIZSGÁKRA

osztályösszevonással, a közéiskola minden osztályából gyorsan felelősséggel készít elő a

ZSOLDOS TANINTÉZET

BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 84. TELEFON 32—40.

A közéiskola rövid és mégis könnyű tananyaga megrendelhető. Nélkülözhetetlen magántanulóknak, műveltségretöröknek.

Osszefoglaló tankönyv

A közéiskola négy alsó osztályának teljes tananyaga. — Nélkülözhetetlen rendszeres és magántanulóknak, — önkéntes vizsgára készülőknak Legjobb eszköz az általános műveltség elsajátítására. Két kötet ára 15 kor Megrendelhető

Zsoldos Tanintézetnél

Budapest, VII. Dohány-u. 84.

Telefon 32—40.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban és névjegyekben
Nyomatványok izlések kivételben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetéseket átlagabban szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Feladó szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 12 fillér.

Bosnyák Géza főispán Nagykanizsán.

Meleg szeretettel s benső örömmel fogadta városunk közönsége a kerület volt országgyűlési képviselőjét, vármegyénk jelenlegi közszerzetben álló főispánját e hó 18-án.

Fogadására a megjelent az állomáson a képviselőtestület tekintélyes küldöttsége, hol a szeretet meleg hangján üdvözölte városunk polgármestere Dr. Sabján Gyula, — melyre Bosnyák Géza főispán meghatottan választott.

Majd a fogadására kivonult küldöttséggel a városba vonult, hol a különböző küldöttségeket fogadva ígéretet tett, hogy városunk érdekeit mindenkor védelmezni fogja s fejlődését minden felhasználható eszközzel előmozdítja.

Mánap szerdett főispánunk távozván városunkból, hátrahagyva egy kedves és teledhetlen nap édes emlékeit s azon re-

ményt, hogy nemes szívében s lelkében városunk egy odaadó, lelkes és hathatós támogatóra lett.

A többtermelés szükségessége.

Minden háború nagy pénzforgalommal jár, mert a háborukhoz pénz kell, még pedig nagyon sok pénz. Az 1848—49-iki szabadságharc az önkéntes adományokon felül 64 millió forint papírpénzbe került. Az 1866-iki háború az osztrákoknak 282 millió forintba. Az 1870—71-iki háború német részen 5, francia részen a hadisarcon kívül 4 milliárd frankba. A bur háború az angoloknak több mint 5 milliárd koronájába. A japán háború az oroszoknál 2 milliárd rubelét emésztette fel. Mindez semmi a mai világháború rettenetes költségeihez képest. Ez év januárjának végéig az összes hadviselő országok hadiköltségét egyik újabb kimutatás 300 milliárd márkára becsülte, vagyis annyira, a mennyit Európa 10 évi gabonatermése ér.

A magyar pénzügyminiszter egyik képviselőházi beszédében kijelentette, hogy a háború első 23 hónapjában Magyarország hadiköltségei a hadbavonultak családjának adott támogatással és a hadikölcsönök kamataival együtt havonként 440—460 millió koronát tettek. Ettől az időtől kezdve 500—600 millió korona a havonkénti háborús költség. Így lévén a quótának az aránya Magyarországon 36 4 és Ausztriában 63 6%, az első 23 hónap 10 6 milliárd korona magyarországi hadiköltségével szemben 18 5 milliárd osztrák hadiköltség áll. Vagyis a monarchiának a háború 1916 június végéig körülbelül 29—30 milliárd koronájába került. Azóta nekünk 500—600, Ausztriának 980—1050 millió koronába kerül havonként a háború, ha ezt havonként csak 1600 millió koronával számítjuk, az azóta 1917. május 1-éig eltelte 10 hónapra újabb 16 milliárd koronát kell felvenünk, vagyis e szerint 30+16=46 milliárd koronát adott ki a monarchia a háború 33 hónapja alatt.

A büntető igazságszolgáltatás rendkívüliségeiből.

— Állatok, mint büntettek. —

Évszázadok hosszú során kellőképpen megszokta az emberiség, hogy büntetendő cselekmények elkövetéséért csakis emberi lényeket vonjon felelősségre. Okatlan állatok nem lehetnek a büntető-codexek által tiltott cselekmények elkövetői s mint ilyenek, tetűkért büntetőjogi felelősségre nem vonhatók. Legálább is szokatlan tehát az a kijelentésünk, hogy volt olyan idő, néhány évszázaddal ezelőtt is még, — mikor még két- és négylábú tollas és tollatlan állatok is „ültek” a vádlottak padjára s a komoly bíróság ezeknek is éppen úgy a fejükre olvasta a sententiát, akár csak a gazdájuknak, az irigylésreélt „homo sapiens”-nek. Ezeknek az idyllikus állapotoknak a fénykorára pedig a XV. századra esik.

Lausanne-ban, példának okáért, 1451-ben tülontul elszaporodtak vala a — piócák. Szabadvizben immáron nem is látorkodtak fürödni miattuk a lausannei emberek. Ezeknek feljelentésére — az egykoru feljegyzések szerint — az összes piócák ellen megindította a bíróság a bányai eljárást, mert ezeknek

az „eljárása” nem egyéb, mint — országhatárolás és a lakóknak nyilvános megsértése. Az akkori perrendtartási szabályok szerint a lausanne-i fővárnyszek egy ügyvédet rendelt ki a vádlott piócák ügyrendjéről, teljes joggal tételezve fel azt, hogy a szabályszerben megidézett várszívók aligha fognak öngyaktól megjelenni a kitűzendő bünygi főtárgyaláson, a minthogy maga a bíróság is bizonyára szívesen nélkülözte a jelenlétüket. Azonban a kellő apparátussal, nyilvánosan háromszor törvénybe idéztek a piócákat. A tárgyaláson pontosan megjelent a „hivatalból kirúndelt” védőügyvéd, de hozott a zsebében néhány higadtabb temperamentumú piócát is a vádlottak közül, hogy ezek „személyesen” is meghallgassák a többiek köpvisletében is a törvényszék által meghozandó ítéletet. Az ügyvéd a tárgyaláson nem tudott elegendő védelmet felhozni „védeneci” mellett. „Dietum-factum” valamenyit elítélte a törvényszék, kimondván ígálaton nélkül, hogy a vádlott s illetőleg most már elítelt piócák három napon belül hagyják el Lausanne-t az exorcismus büntetésének terhe alatt. De mert a piócák vagy nem értették meg teljesen a nem is felebeztet ítélet rendelkezéseit, vagy mert azt tették fel magukban, hogy csak karhatalom esetén engedelmesskednek a törvényszék erélyes határozatának: nemesak, hogy nem távoztak

a megszabott három nap alatt, sőt még vígában szaporodának. Nem volt más-tesendő tehát, végre kellett hajjani az ítéletet Szörnyűséges-nó hó lére ereszett ceremóniák között megteremténi lát a küztes. És a számondó sorsra jutott elítelt — legálább így olvashatjuk ezt az e korbeli krónikában — az ítélet sulya alatt mindinkább döglenni kezdtek s rövid idő alatt Lausanne-ban még hirmondó sem maradt a kemény büntetéssel sújtott piócákól.

Hat évvel később, 1457-ben még érdekesebb bünygi tárgyalás folyt le Sauvigny-ben. A „vádlottak padján” az ügy sertes és néhány apró malaca rőfögött és visított. Az ügyész vádjá lesújtó volt valamennyire nézve: megölték egy felgyelet nélkül hagyott gyermeket és nagyrészt mindjárt fel is lakmározott. Az ilyen gyilkossági büneseleménynek pedig bizony akasztás a büntetése. Az akkori keadellegek időkhöz a személybiztonság és közrendészet primitív állapotába), nem volt éppen példánakéll az a „büneselemény” s éppen azért a kemény-szívű közvöldő érzékeny büntetést kért a deliquensnek fejére, avagy inkább a — torkára.

A bünygi főtárgyalást nagy érdeklődés mellett tartotta meg a sauvigny-i bíróság. Hogy az eset által közelebbről érdeklélt koca-társadalom milyen arányban képviseltette magát ezen a szenzációs tár-

Az osztrák államadósságot ellenőrző bizottság kimutatása alapján kiszámítható adatok szerint Ausztriának 1916. június 30-ig 24 1/2 milliárd korona volt a hadiköltsége. A quóta arányában Magyarország ez időre eső hadiköltsége 14 milliárd korona lenne. Azaz a monarchia hadiköltsége az első 23 hónapban nem 30, hanem 38 1/2 milliárd koronát tenne ki. Ha ehhez az összeghez hozzávesszük az újabb 10 hónapra eső 16 milliárd koronát, akkor végeredményül 1917. május 1-éig nem 46, hanem 54 1/2, mondjuk kerekén 55 milliárd korona a monarchia hadiköltsége. Természetes, hogy pontos képet erről nem lehet még most alkotni, hisz a háborúk számláját, mint Franklin nagyon jól mondotta, csak utólagosan szokás benyújtani.

Az állam tényleges pénzügyi helyzetének megismerésére még tudnunk kell, hogy voltak adósságaink a háború előtt is. Magyarország államadóssága 6 19. Ausztriáé pedig 13 0 milliárd koronát tett ki. A monarchia tehát körülbelül 20 milliárd korona államadóssággal ment bele a háborúba. Nagyon nagy adósságnak tűnt fel ez annak idején s ennek láttán gondolta azt az entente, hogy nem bírjuk ki egy félévvel tovább. Hál' Istennek, sokkal erősebbek voltunk mint az entente remélte és sokkal

erősebbek annál is, mint a hogy magunk hittük magunkról. Ha ezt az államadósságot hozzáadjuk a hadiköltségekhez, úgy 55+20=75 milliárd korona a Monarchia eladósodottsága 1917. május 1-éig, a niből Magyarországra kb. 26—27 milliárd korona jut. Ha ennek a kamatfizetési összegét vesszük, úgy csak 5 1/2 % -kal számítva is (hisz a háború előtti olcsóbb kamattelű adósságok is be vannak számítva), 1430—1450 millió korona az évi kamatterhünk s egyedül csak akkor lehet ezt az óriási terhet elviselni, ha a többet termelünk. Nem jelszó halva többtermelés, hanem a kényszerítő szükség parancsolta okossági elv. De meg lehet valósítani és meg is fogjuk valósítani.

A háborúval kapcsolatos óriási értékrombolást épp ilyen hatalmas arányú értékteremtés váltja majd fel s a romokból új élet, új virulós fakad.

Megújodik ez a nemzet, mint a hogy mindig meg tudott ujni eddigi véres zivatarnai után is, s ha új gazdasági alapok jönnek a régi elavult és korhadt fundamentumok helyébe, földj: gazdagsága, népének szorgalma segítségével az lesz, a mivé valnia kell: Közép-Európa tejfel-méz-zel folyó Kánaánjává.

gyalosan, nem tudom, egy azonban egészen bizonyos, hogy a vádlottakat megidézett öreg sertés és büns malacai az ügyészi vád tárgyra nézve nem tartották szükségesnek a nyilatkozattételt, helyettük védőügyvédjüket, tartott félórás, megindító védőbeszédet, mely ósrovehető hatást főn a jelenvaltakon és szintazonképpen a szigorú bírakra. Az öreg sertést, a fővádlottat, sehogyan so tudta elfogadhatón mentesíteni az ügyvéd, — az ő büns mivolta különben is világosabb volt a napnál. Ez hát benn is maradt a "szósz"-ban, — elvégre, ő maga sem tagadt.

A kis malacok érdeklében azonban annál ékebben és sikerebben esatározta a védelem. Igazságtalan dolog lenne, — nyomd, — malacokat büntetéssel sújtani, mert hiszen ezek az északküli párák, ha egyáltalán elkövetek is valamit, csupán anyjuknak rossz példája után mentek. De máskülönben is a tárgyalás folyamán semmi határozott bizonyíték nem akadt az államhatalom nevében vádló ügyész azon állítása mellett, hogy a malacok bármiképpen is segédkeztek volna a kis gyermek megölésében, ámbátor nem tagadták, hogy a lakotából derekasan kivették a résztvevőket. A bíróság aztán hosszús tanácskozás után kihirdette az ítéletet, melynek rendelkezése szerint az öreg sertés a város piacotérén nyilvánosan felakasztandó, a kis malacok ellenben a vád alól teljesen felmentetnek és szabadon bocsátandók. Így is lón Az öreg sertést a piacotérén az egybegyűlt tömeg nagy gaudiumra palam et publice felakasztották. Azt nem jözzé fel a krónika, hogy

hányan tétek utána az elítélt ropogásra süttöt részényből.

Ugyanebben az időtáiban túlságosan őlszaporodtak alá a patkányok Autun-ben. Ez pedig nagy bűn a vád szempontjából: a város lakóinak szándékos háborítása és veszélyeztetése. A törvényszék tehát a szabályok szerint az összes patkányokat vádlottak gyanánt nyilvánosan három ízben maga elé idézte. Az első tárgyalásra — érthető okokból — egy patkány sem jelent meg, dacára a szabályszerű megidézetésnek. Védő ügyvédjünk: Chasseneux, kijelentette, hogy a legtöbb járhatatlan vagy betegség, vagy hosszú ut akadályozta a megjelenésben. A törvényszék ebből az okból elhalasztotta a tárgyalást. De a vád alá vont patkányok nem jelentek meg újabban a kifutott határnapon sem.

A védők szerint pedig azért, mert a lakók macskái a vádlottak testi épességét veszélyeztetik. Kérte tehát, hogy a lakosság arra az időre macskáinak feketatartására szorítsanak. Amde kedvenc macskájáért egy lakos sem volt hajlandó felelősséget vállalni. Végre is a vádlott patkányok távollétében kellett megvárni a tárgyalást. Chasseneux ugyan hatalmas védőbeszédének tulajdonítható, hogy a törvényszék valamennyi patkányra nézve — felmentő ítéletet hozott. Komolyan figyelmeztette azonban őket a további szaporodás büntetőjogi ismereteire.

Boldog idők, jámor erkölcsek!

Zsoldos Benő.

Sypniewsky György.

kit városunk közönsége oly jól ismer s aki a mi hírneves 20-as honvéd gyalogezredünk parancsnoka volt immár a tábornoki karban foglal helyet, amennyiben a király kiváló érdemeinek elismerésül soronkivül vezérőrnagygyá nevezte ki.

E kinevezés városzerte örömet keltett, mert Sypniewskyben a nagyközönség oly becsülésre méltó hazafiai és társadalmi erőnyeket tisztelt mindenkoron, melyeknek elismerése felelő is kell, hogy mindenkor megtalálják az utat. Ugyanazért örömmel regisztráljuk mi is a legfelsőbb elismerést, mely oly kiváló egyént ért mint Sypniewsky György, aki a mi 20-asaink mindenkor nagyrabecsült parancsnoka volt.

Bucsuszentlászló bucsuja.

Minden évben kegyelettel járul a nagyközönség a bucsuszentlászlói kegyhely felé, leróni keresztényi kötelességét. E véres zivatarral daló s hova tova néző évszázad háború még inkább megragadja a lelkeket, hogy a vad szenvedéllyel teli gyilkos lelkű háborus szarnokoktól elfordulva felemelkedjék lélekben s fohászkodjék fel az Urhoz, a Boldogságos Szűzhöz, segítséget kérve, hogy világosítsa fel a megvakult lelkeket, könyörüljön e háború által agyongyötört nemzetet s szüntesse meg ez unok vérontást.

Szeptember 8-án indul városunkból egy bucsus zárandoklat a bucsuszentlászlói kegyhelyre, melynek mékénjéit itt közöljük:

Zárandoklat Bucsuszentlászlóra.

Kisasszony ünnepe, azaz szeptember 8-án a nagykanizsai hívek könyörgő menet rendeznek Bucsuszentlászlóra, a kegyetlen világháború szerencsés befejezéséért.

Ez alkalommal reggeli hat órakor kilón vonat indul Nagykanizsáról és ugyanazon napon délután hat órakor vissza Bucsuszentlászlórol.

Jelentkezni lehet a *plébániahivatalban*.

A kanizsai pékek panasza.

Méltó elkeseredés ül a helybeli pékmesterek lelkén, hogy a háború folyama alatt iparuk özöngéhez egyáltalán nem juthattak liszthez, hogy kenyeret sütsve, azt maximális áron jégyek ellenében a nagyközönségnek árusíthassák s így megélhetésüket biztosíthassák. Serelemüket, melyet itt hasztalan tártak fel, az Országos Közéldmezési Hivatal és a főispán nánál tolnasolták, hol jogos kérelmük valószínű méltányos elintézését fogyereni, — ami nemcsak méltányos, de jogos követelésök, mert akik az adóterhek kötelesek viselni, azoknak megéltetésök legalább biztosíva legyen.

Polgármesterünk felhívása.

Közhirre teszem, hogy a Nagykanizsa város területén született, itteni illetőségű vagy az osztrák-magyar Monarchia területén bárhol született és Nagykanizsán tartózkodó 1899—1897. évfolyambeli népfelkelő kötelezettek valamint az eddigi népfelkelő szemlékről bármennyi okból elmaradtak bemutatató szemléje 1917. évi szeptember hó 3-án Nagykanizsán a Polgári Egylet nagytermében (Sngár-ut) reggel 8 órákor fog megtartatni.

Felhívom a népfelkelő kötelezetteket, hogy a fentírt időben és helyen tisztán öltözködve a legszigorúbb büntetés terhe alatt jelenjenek meg és azok a népfelkelő kötelezettek, akik annak idején katonai szolgálattal teljesítettek, katonai okmányokat, akik pedig népfelkelő bemutatató szemlén voltak, igazolványi lapjukat a népfelkelő bemutatató szemlére magukkal hozni és bemutatni tartoznak.

A halálom csendes legyen.

*Csendes legyen a halálom,
Ne zokogjon senki értelm,
Nem lettem én semmi jót sem
Az is bűn volt tőm, hogy éltem*

*Bűnnek mondták azt, hogy sokszor
Áldatoltam éjszakákat,
Bűnnek mondták, hogy titlisan
Korcsnapadján sírni láttak.*

*Bűn volt az is, hogy kacagtam.
Bűn volt az is, hogy szerettem,
Bűn lesz az is, ha egy kis lány
Zokogni kezd majd felettem.*

*Bűn lesz az is, hogyha előjössz.
Sírhatomhoz csendes éjén,
S koporsómban felébredve
Hűségemet elmesélem.*

KONCZ PISTA.

A háboru keserveiből.

Néhány család kedves társaságba verődik össze az estéli órákban. Aztán szokás szerint elkecsereglik a megdélthet nehézségeit, a ninesenséget. Valamint étvágygerjesztőnek söhajtözzék el közbe a jó zsiros falatokot s hogy mi mindent lehetett kapni olesón olyan, ami már kezd feledésbe menni. És némelyek fölemlegetik a jó tejeskávát kilivél. Na, igen, kifivél, mikor egy hatosér hat s néha hét kifivél is kijárt. Kifivél? Általános sóhajt Vajás kifivél! Erre egyik négytöves kis fű megkérdi az anyjától: „mi az a kifivél?” A gyermek szemében nagy tudatlan-ág, de az anya szemében köny esillan meg a megdöbbentő kérdésre. Igen, háborus világot élünk.

A baromfi is érzi a házi állatvilág többi tagjaival egyetemben a háborus koszort Addig kevesebbet kapargáltak s többet találtak. A fűre so voltak úgy rútalva Most ráadásul a szárazság ezt is e lehetné teszi. És támadt a baromfiak között új nemzedék. Mert a háboru óta nem nyulik hosszúra életük. Történt pedig, hogy az új nemzedéknek nem akadt anyja, aki elbeszélje és fölemlegesse a régi jó idöket és gabonamagvakat. Történetesen egyszer a háziaszony kukoricához jutott s örömben baromfiainak is kedveskedett azzal. És azok nem evék meg, csak bánták, mint valami kavicsot. Kukorica. Mi az a kukorica?! Igen, háborus világot élünk

HIREK.

Adomány a tüdőbetegek üdülöházára.

A Nagykanizsán felállítandó tüdőbetegek pavilonja alapjára a Franz Lajos, és Fiai r. t. 2000 koronát küldött be a város polgármesteréhez azzal hogy az illetékes helyre felhasználassák.

A nemesszivű adomány a cégnek nem első efféle cselekedete, mely luminaritását dicséri

Városi közgyűlés.

Nagykanizsa város képviselő-testülete a f. hó 30-án közgyűlést tart, melynek legfontosabb tárgyai: A husztem felállításra, a városi központi szeszfőzde üzembe helyezése, az ellátatlan lakosság gabna szükségletének beszerzése. A villamos áram árának fel-emelésére vonatkozó javaslat stb. kisebb ügy elintézésül

Alispáni rendelet a hadifogolytartó gazdákhöz,

mely szerint figyelemzetnek az összes hadifogolytartó gazdáknak, hogy a szabályzatban előírt 8 napi felmondási határidő pontosan betartassák, melynek lejártá előtt hadifoglyát senki el nem bocsáthatja, hanem ezen idő elteltéig tartozik foglalkoztatni.

Beiratások a pécsi püspöki jogakadémian.

Az 1917/18. tanév első felére 1917. évi szeptember hó 5-től szeptember hó 15-ig bezárólag, na ponkint délelőtt 10 órától 12 óráig, az intézet igazgatói helyiségében Pécs, Király-utca 42. szám alatt eszközöltenek. A késedelem igazolása esetén szeptember hó 16-tól október hó 19-ig bezárólag utólagos felvételenek van helye.

A rendes illetleg pót vagy ismétlő vizsgálatok f. évi szeptember hó 9—14-ike között fognak megtartatni.

A „Vení Saneto” val egybekötött tanév megnyitása f. évi szeptember hó 15-én lesz. Az előadások 1917. évi szeptember hó 16-án kezdődnek. Töltes hallgatóknak azok vétetnek fel, akik vagy teljes-főgimnáziumi érettségi vizsgálat, vagy fő-reáliskolai teljes érettségi és ezenfelül főgimnáziumi latin nyelvi és irodalmi pótlóérettségi vizsgálatok sikeres letelével bizonyítványokat tudnak felmutatni. Ily bizonyítványok hiányában csak rendkívüli hallgatóként való felvételnek van helye.

Tandijul annyiszor két korona fizetendő, a hány heti órára a hallgató beiratkozik. Szegénysorsu, de szorgalmas és jó előmenetelű hallgatókat a tanári kar teljes vagy féltandimentesség-n részesít. A tandíjon kívül fizet a joghallgató az első félévben 6 korona könyvtári díjat és minden félévben 10 koronát az országos tanári nyugdíj javára.

A vadgesztenye, babszár és babbüvely gyűjtése.

A kormány legutóbb új rendeletet hozott ki, amely elrendeli a vadgesztenye, babbüvely és babszár gyűjtését a Korpaközponctján. E néven sok száz vagyon takarmányt sikerül majd biztosítani a Korpaközponctnak az állathizálás számára, amely most szüköben van a takarmányféléknek.

A vadgesztenye, babszár, babbüvely gyűjtése új kereseti alapot biztosít, mert ezt mindenki összegyűjtheti: gazdák, szövetkezetek, malmok, vállalatok, iskolák, munkások, asszonyok, gyerekek, de kereskedők és iparosok is. Az összegyűjtött készleteket a Korpaközponctnak a megyében legközelebb kinevezendő egy, vagy több főbizományosainak kell majd beszoalgtatni. A bizományosok névsorát a Központ rövidesen nyilvánosságra fogja hozni, de addig is mindenki kezdje meg a gyűjtést. A Korpaközponct olyan méltányos árat fizet a vadgesztenyéért, babbüvelyért és babszárért, amely mellett a gyűjtés érdeemes lesz. A vadgesztenye átvételi ára a bizományos raktárába szállítva légszáraz állapotba 30 korona, természetesen zöldrej nélkül. A babszár és babbüvely átvételi ára pedig 8 korona.

A Korpaközponct Budapest, VII. Károly Király-ut. 3.) utazófelügyelői útján végé javáért és megkeresésért az egész országot, hogy minél több vadgesztenyét, babszár és babbüvelyt sikerüljön biztosítani.

Haditengerészetünk a világháboruban.

Dicsőséges hajóhadunk világháborus szereplésének főbb momentumai elsöranú művészi kivitelű albumban megörökítve jelenek meg a Hadsegélyező Hivatal öregey és árvanajpa javára. „A es. és kir. hadi tengerészet a világháboruban” címmel.

A 24 pompás moly nyomású képiet tartalmazó album megrendelhető a Hadsegélyező Hivatal gyűjtőosztályánál, Budapest, V. Akadémia-ut. 17.

— Egy jó házból való leány, azonban felvétetik Ifj Wajdits József könyverkesztésében.

Adakozzunk a háboru rokkantjainak és családjainak.

Nagy művész estély!

A „Polgári Egylet” nagytermében augusztus hó 25. és 26-án nagy művész estély tartatik este fél 9 órákor. Fellépnek a következő művészek: S. Füztes Lenke szobrette, a Nőopera tagja. Medgyessy Rózi a Royal orfeum énekesnője Lantos Ferenc a gyóvi színház baritonistája Badó Ferenc komikus a Nőopera r. tagja. Helyárak: 4,20, 3,20, 2,20. Pá-hely: 20,20 Karzat 1,20. Jegyek előre válthatók Kohn L. Lajos cégénél és Hirschler-féle dohánytözsdeben.

Adakozunk a Hadseregélyzőnek.

Szeretadományokat a frontra szánt lit a Hadseregélyző Hivatal Átvételi Küldönitménye: Budapest, VI., Váci-utca 38.

Irodalom.

A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem a jelentős mozzanatainak ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború legelső krónikája, irásban és képiu az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határain történi, azt mind olyan tárja fel, a földi események érdekesség, művészi nivál és előkelő illusztráció Herceg Ferenc kezirátját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— **A Vasárnapi Ujság** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Népnap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára. Félévre 2 korona 40 fillér.

— **„A Nap”** szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkesztői Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A hetilapot melegen ajánljuk olvasni figyelembe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 18/a. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal kész sággal küld a kiadóhivatal.

Bukott

közéiskolai tanulók

érdekében forduljunk sürgősen

ZSOLDOS TANINTÉZET-hez,

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 84.

☎ Telefon 32—40. ☎

Ugyanott előkészítés magánvizsgákra.

osztályösszevonással, felelőség mellett.

A közéiskola kivonatos tananyaga megrendelhető. Ismeretét küld az Igazgatóság.

A „ZALAI KOZLONY” — egyes számonként kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében

A világháború

minden mozzanatáról

bő,**eredeti,****megbízható,****kimerítő**

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

A Z UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona,
Félévre	19 „
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSAG KIADÓHIVATALA Budapest

VII. Rákóczi-ut 64 szám

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! — Hadseregélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Adakozunk a vak katonák részére.

Az intelligens magyar uri közönség

napilapja a

BUDAPESTI HIRLAP

Harminché éves rendületlen és változatos programmja

A magyarsággért Ezt állja és tartja és küzd érte idegen áramlatoknak minden rohamával szemközt.

Programmcikkeivel egységes politikai gondolat emelkedet megnyilatkozásai.

Tarccikkjeivel, regényeivel irodalmi értékűek és szórakoztatók.

Tudógiatásai frissek, kimerítők és megbízhatók.

Szerkesztésében izléses, komoly és gondos.

A BUDAPESTI HIRLAP-nak, mely júli-elsejével új előfizetést nyit előfizetési ára: negyedévre 38 korona, félévre 19 korona, negyedévre 9 korona 50 fillér, egy hónapra 3 korona 30 fillér.

A kiadóhivatal címe: Budapest, VIII. kerület Rökk-Szárd-ut. 4. sz.

VIZSGAKRA

osztályösszevonással, a közéiskola minden osztályából gyorsan felelősséggel készít elő a

ZSOLDOS TANINTÉZET

BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 84.

TELEFON 32—40.

A közéiskola rövid és mégis könnyű tananyaga megrendelhető. Különböztetett magántanulóknak, műveltségre törekvőknek.

Összefoglaló tankönyv

A közéiskola négy alsó osztályának teljes tananyaga. — Különböztetett rendszerű és magántanulóknak, — önkéntes vizsgára készülőknak. Legjobb eszköz az általános műveltség elsajátítására. Két kötet ára 15 kor. Megrendelhető

Zsoldos Tanintézetnél

Budapest, VII. Dohány-u. 84.

Telefon 32—40.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF**KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE**

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árbán gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenként kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, fél évre 5 korona, negyed évre 3 korona. 50 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

A MAGYAR PARASZT.

A magyar fajnak erős decentralizáló hajlamai vannak. A magyar földnek pedig erős leköltő tulajdonságai vannak, melyek néptünk tanyái ösztönét és elizigetelődési hajlamait sikon és bérc között egyaránt értékesítik. Mint a méhnek, mely különböző fajtájú virágból ugyanazt az ízű mézet halmazza föl, akként népünknek is megadott az a képesség, hogy perifériák legkülönbözőbb forrásaiból a maga állam alkotó erejének táplálékot szerezzen.

Mégis fajunk inkább a sík vidékeket foglalja el, még pedig rajvonalakban, nem zárt oszlopok módjára. És amint a megszállásnak velünk született oka van, épp úgy nem véletlenség az sem, hogy a magyar síkföld inkább az erős falusi szervezetek, a szögletes föld pedig inkább a városi szervezetek hazája. Természetes ez.

A faj ösztönének is, a sikon fellelhető foglalkozásnak is a falusi élet rendje fel-

meg legjobban. A szabadon járó ember életmódját, puritán háflamát, önkormányzati, majd azt mondtam; basáskodó vágyait, jobban szolgálja a falu kötetlenebb formája, mint a város, melynek szervezete több fegyelmet követel, mint amennyit akárhány kétketes gazda arisztokráciájú is szívesen elviselne. A mező foglalkozás pedig helyhez kötött. Sugarai idyidek. Szervi alkotásai sem lehetnek nagyok. Ahol város keletkezik, ott már a nyugalomra vagy az élvezetre vágyó fölösleg, az ipar és a kereskedelem adnak találkozózt. E kedvező találkozási téren csinálódik meg a város.

A termelő munka igazi műhelye, a milliók igazi otthona a falu. Ez úgy terem mint a fa; ered, mint a folyó; nő, mint a homokhegy. Ebben nincs mesterséges nagyság és művér. A falu a magyar faj legigazibb életképe.

Évtizedek óta centralizáló politikánk mesterkedései a városi életnek kedveznek s inkább ide kedveztek a természetes fejle-

mények is. A sok között most az iparon áll meg a szemem, mert a városok csontvázat kétségtelenül az ipari tényezők alkotják. És minden más fölszívó hatása a városnak a falvak szempontjából jelentéktelen, csupán az a jelentős rendkívüli, melyet ipara utján gyakorol. Nem a kultúra vonzóereje nem is az élvezeti kilitás, hanem a jutalmazóbb munka alkalmá hódítja el a parasztot otthonától, az árnyékba borult mezőre a napsütöttebb ipari terekre. Mezei parasztjainkat az Északamerikai Egyesült Államokba se a szűzföld csalogatja, nem a prériceken és a vadonokban kínálkozó szabad élet, hanem a nagy ipari munkabér. A modern népvándorlás rugója, az otthonhoz való hűtlenség koros arcu kísérője: ez a nagyipar. Ez okozza a falvak ürülését.

Pedig azon a ponton, ahol a paraszt falusi tűzhelyébe lép, azon a ponton nyúlik a nemzet gyökere az ország földjébe. Ez a paraszt olvaszítja fel az idegen elemeket: ez őrzí meg udén nemzetének nyers

Békenapra.

„Ember, ne öl!” Isten parancsolta;
Ne tegyed azt, mit jórá nem tehetsz;
Ne vedd el azt, mit vissza már nem adhatsz, —
Ha féled Istent és ha kit szeretsz!
A vérözön, melyet vadul kiontál,
Átok gyanánt gyilkos fejedre száll,
És ép mikor már nem gondolsz reája,
Isten haragja akkor rád talál.

— És mégis ölsz, apát s fiut legyilkolsz!
Ha ágyu dörg s ropog a puskatüz,
Vak és siket vagy a csaták zajában,
S a vérszag új vért ontni kerget, úz.
Ezernyi árva könnye meg nem indít,
Nem hallod áldozatid jajszerát:
Egy láthatatlan démon rabja lettél,
Ki ez iszonyt mivelni mérte rád.

Dicsőszomjad s mérhetetlen kapzságod
Ezen rabszolgatartó démonod,
Es Ábelnek meggyilkolása óta
Kain-bélyeget hord büszke homlokod
Ezen zsarnoknak rabszolgái voltak
Embert irtó világesataikón

— Vérről pirosra festve fávilágot —
Nagy Sándor és a nagy Napoleon.

Hány nemzet pusztult már e föld színéről,
Melyet ez átkos démon irta ki;
Hány honfi szunt már tört önön szívöbe —
S elhaltak hazája romjai;
Hány lét földöntövév enhonában,
Kit megkímélte éles fegyvere:
Hány vonszlá tovább magát a földön,
Akin örjítő, mély sebet vere!

Olykor magára szép álarcot öltve,
A kultúra s szabadság szent névén
Ölő fegyverre szólít milliókat
És föliszart a békeesség ölén.
De pusztulás a háborúnak vége,
Kultúra helyt, barbárság mindenütt,
S a felszabadított népek nyakára
Csupán más névvel bíró zsarnok ilt

— S te ember, óh, te mégis ölsz és gyilkolsz,
Ma éppen úgy, mint ezredév előtt:
A régi krónikáknak vérbetűi
Meg nem remegtetik szíved, velőd!
És éjjel-nappal gyilkokat kovácsozsz,
S hogy megszerezd, pöröre vetkezel.

És ölsz, míg bírod, sötétan kenyéren;
Hogy öllies, rongyban jársz és átzezel.

Pedig mi gazdag és boldog lehetnél,
Ha béke-műre fordítád erőd, —
S testvéri jobbot nyújtva a világnak —
Segédnél sok nyomorban szenvedőt!
Paradicsomná válnék egy csapásra
E siralomvölgy minden zeg-zuga,
S rabságban tartó zsarnokod elzve —
Te lennél itt ez ódenkert ura!!

De hajli, mi gyarló s gyenge vagy te, ember!
Mióta vagy, ez a tragikumod,
Félkézel építesz csupán és az is
— Mint gyermek — ismét visszazarombol:
Bármily dicső is legyen alkotásod,
Ma holnap tenmagad pusztítod el, —
És sokszor nem marad fenn más belőle,
Mint holtakkal takarta puszta hely.

— S csak nem tudod elözni azt a dómiont,
Te várhatsz ember — s mégis kiskorú!
Legfeljebb olykor töprengsz magadban,
Hogy mekkora csapás a háború, —
S rohansz esatálla e endes tűzhelyedről
Ma is, ha felriszt a harci kúrt.

talentumát. A szokást, a dalt, a regét, a nyelvet, a viseletet, a naivságot, a nyugalmat, a természetimádatot, a jogérzést, az erkölcsöt ez a nagyszerű gyermek őrzi meg s adja át az újkor aggjainak; őrzi érintetlenül, mint virágzáróm a harmatepsett, miglen a felsőbb kultúra nap sugarai föl nem szivják. Otthonában tartva a paraszt annyit ér, mint egy nemzet. Otthonából kilépve, annyit ér, mint az általa végzett nyers munka.

Minél több vonzó kereseti tér áll elő a távolban a paraszt számára, annál vonzóbbá kell tennünk a falusi munkatereket is; minél jobban fuggatják repülő vágát a városi versenytérlek, annál inkább kötelességünk öt másfelől falusi otthonához kötni, hogy hagyományörző és vélfölszárító rendelethez romlatlanul megtartsuk.

Belső politika k tengelye a paraszt legyen. Az adópolitika szavazzon neki kiméletet, a törvény védelmet. Kiküzdőival szembe kell szállani otthonát oltalmazni kell. Munkájának értékét biztosítsuk neki; egészséges birtokszerszéri vágának kielégítésére keressünk módokat. Küldjünk a a földbe, melynek kihasználása még tökéletlen, több tőket s az állammak gondja

legyen a befektetések jutalmazó voltának biztosítására, hiszen nagyobb s védelemre méltóbb nemzeti ipart a földművelésnél úgy sem talál. Foglalkozunk a téli munkátlan-ság kérdésével; a legnagyobb nemzeti erő-feszítést is méltóan alkalmazzuk, ha a kénszermunkátlan-ság rémítet elűzünk ki-kerül. A fogyasztás, az értékesítés és a hitélet terén könnyítsünk rajta minden crönkből, de nem hagyván tőten magának a parasztnak nagy erejét sem, mely szű-velkezeti alapon szervezve ő isegyej utján is beláthatatlanul szép eredményekhez juthat. Vegyük gyógyítás alá az iszákosságot s az erkölcsi élet-poványait vezessük le. Értelmi körét tágítsuk, de nem céltalanul, hanem tanítsuk arra, amiből él. Mindenek-felött pedig közeledjünk hozzá szeretettel és ha karunk már faradni kezd, de sorsá-val együttérző szívünket még a hátátlan-ság se fárasssa ki, soha. A nemzet jövője nem más mint a paraszt jövője.

Buday Barna.

A 20-as honvédek ünnepe.

Büszkeséggel, de egyuttal könnyező örömmel szemléltek ma reggel, amikor díes 20-as honvédek zászlójuk alatt istentiszteletré vonultak.

U. m. ma volt harmin éves fordulójuk, amikor fiúk az örök diésőség áratott 20-asok az első tízkeresztvéget kiállottak elleneikkel szemben a fronton.

Talán kevés ember tudja, mi az önnepség folyt le ma a plebánia templomban, de akik tudják, lehetetlen, hogy meghatottság nélkül gondoljanak azon elesett hősekre, kik a magyar nemzetnek örök diésőségét arva vértettek életünk adáz elleneikkel szemben.

Emlékük él lelünkben mindvégig. 20-asaink pedig diésőséges glóriával élnek körünkben mint legvitézebb harcosai a magyar nemzetnek.

Város közgyűlés.

NAGYKUNIZSA VÁROS KÉPVISELŐTES-TÜLETE 1917. évi augusztus hó 30-án délután 4 órakor a városalá dísterében rendes közgyűlést tart, melynek tárgyszava a következő:

1. A városi kórház 1917. évi költségvetése.
2. A városi kórház 1919. évi költségvetése.
3. A m. kir. honvéd Parancsnokság ajánlata a kisparkoló tér bőrlétele tárgyában.
4. Lackendlicher Ede lellebírzése a városi közmunka kivétele ellen.
5. Készenesen kivetett ebadó törles.
6. Egyes alapokból kölcsönvett és visszafizettet összegek bejelentése.

7. Az 1917. év I. félérlő megtartott pénztári vizsgálatról felvett jegyzőkönyv bemutatása.

8. Polgármester jelentése az élelmészési kérdésekről.

9. Városi központi szeszifőzde üzembe helyezése.

10. Szervezési szabályrendelet részben módosítás (gazd. tanácsnoki állás minősítésének megváltoztatása).

11. Javaslát a villamos áram árának feleremeselése tárgyában.

12. Új gyalogsági lakanya melletti út céljaira ingatlan vételi szerződések bemutatása.

13. Szegedi Soma elhalálozásáról megüresedett szánvizsgáló bizottsági tagsági tagság betöltése.

*A köztisztviselők beszerzési csoportjának tagjai felhivatnak,

hogy mindazok akik listával vagy fával óhajítják a csoport által magukat elláttatni, ez iránti igényüket az aktív szolgálatban levők hiyatali főnökeiknél, a nyugdíjasok pedig Banekovich János titkárnál mielőbb jelentésk.

A városi élelmészési hivatal által kiállított élelmészési könyvekre a családtagok számának igazolásán felmutatandó.

Egyben felhívjuk a vidéken levő tagokat vagy belépni számléközöket, hogy tudakozó levelekben válaszolják meg kérdéseinket.

A csoport bizottsága állandóan permanenciában van, s amennyire a körülmények engedni fogják, szeptember hó elején megkezdli működését, amikor a tagsági igazolványok is szállítandók.

*Vidéki lapjainak a csoport nevében megkérlelnek a frőlő közlönyben átvételére.

Mult és jelen.

Egy kis idézettel szolgálak a régi multból, mely egy francia tábornagy élettörténetéből való, ki 1780—1815-ik legendás hősként vitte diadalról diadalra a vezénylete alatt levő seregeket. A neve Brune. Őt Franciaországban akkoriban úgy diésőítették, mint valamikor Hunyadi Jánost Magyarországon, mint afféle Ling-iméjén hadvezért. Brunet ugyanis már 35 éves korában tábornaggy nevezte ki Napoleon. Érdekes a pályafutása, mert egészen fiatal korában mint poeta is legelső helyet foglalt el az akkori francia irodalomban.

Amikor azonban Franciaországot 1789-ben külfelenség fenyegette, félre tette tollát és kardot kötött. És Brune aminő ügyes volt a hírlap mellett a tollával, őy oly kiváló volt mint vitéz a csata mezőn a kard forgatásában. Jellemző ennek a tábornoknak a gondolatvilága a mostani francia tábornokéhoz. Éppen az ellenkezőjét trja élénk a 17-ik századbeli francia hadvezérek beüeslet érzését a 20-ik század francia és angol vérekek eszmeegondolatja elé.

Ugyanis egy eredményes esata után a magas tisztakar öszvult egy kis dártdóru, mialatt az elesettek hullái elföldeltek a csatamezőn.

A dártdós tisztak között Brune is ott volt, kit

Vérredél tested ott a csatások

S' halálhőrgessel töltöd be az őr...

— De halga! Nemtől ott terem melletted

Vigasztalásodul, a gyöngé nő,

S a vért lennava sebzett homlokodról —

Rea gyógyító irt cseppeket ő.

Életreményvel így táplálja lelked,

Egyhülmi érzed gyötörő kínjaid, —

És himni kezd az örök szeretetben,

Mely még a siron tul is boldogul

Speidl Ernő.

Valahol messze.

Valahol messze zene járja...

Valahol ma vígan forognak a párok...

Valahol messze egy lány sejt,

Menyasszonyi futól s koszoru — virágok.

Valahol messze idegenben,

Strapnell muzsikál — rá dörvén a gránát,

Poklok éjszakáján valaki

Elment... Visszajöttél ne féljék... ne

[várják.]

Ptaha.

nagy kegyesen megkértek, hogy valami jó, de aktuális kölleményt rögtönözön szórakozásképpen, vajjon nem e felejtette el fiatalkori poeta gondolatmenetét.

Brune tábornok nagy nehezen engedett a sok kapacitációnak s az alábbi verset rögtönözte francia nyelven a feszült figyelemmel váró kedélyes társaság előtt.

A vers ismertetése előtt azonban előre kell bocsátanom azt, hogy ez a poeta tábornok versében már a 17-ik században kifogytola a mostani entens politikáját és vérszörvénységet. A franciák Brune ezen versével behatóan vissza- és előremenőleg foglalkozhatnának s valóban eszményi konzekvenciákat vonhatnának le jelen cselekményeikhez, amiót a királygyilkosok pártjára álltak.

Ime a vers értelme magyar fordításban:

„Kétszázán támadnak egy ember ellen, földre tiporják a végét a főbe verik, mondván: mi nem szeretjük a nagyot. Im' ezek a beesületes emberek.”

„Harci vágýtól lelkesülve a vízbe hánynak benneteket és dialla mulatni térnek vissza! Im' ezek ám a beesületes emberek.”

Telhat a helyzet most ilyen, hogy az entente tele lármaza a világot segítségért. Óriássá nőtt ellenségeink száma folytán a viszonylagosság úgy alakult, hogy egy hős katonánkra most 200 ellenséges katonára esik és dicsőségünkre legyen mondvá a központi hatalmak ez is hírjak, hogy egy embernek 200 ellen kell harcolnia, vagyis Brune verse szerint 200 harcol egy ellen 3 év óta. Da eddig eredménytelenül, mert a győztesek mégis eddig még mink vagyunk. S ha úgy kell mi is leszünk.

Tanügyi kinevezések és áthelyezések.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur Puresi János esakornyjai áll. tanítóképző intézeti tanár jelenlegi állomása való meghagyása mellett a VIII. fiz. osztályba, Grau Géza esakornyjai áll. tanítóképző intézeti gyakorló iskolai tanítót szintén a VIII. fiz. osztályba nevezte ki, kinevezte továbbá a nevezett intézetnél Greguss Pál ökl. tanítóképző intézeti tanárt helyettes tanárrá. — Dr. Kovácsné Szathmáry Mária kézdívasárhelyi áll. polg. leányiskolai tanítónét a zalaegerszegi áll. polg. leányiskolához, Wajdits Aranka zalaegerszegi áll. polg. leányiskolai tanítónét a tiszafüredi áll. polg. iskolához, Palásthy Teklát a titeli áll. polg. iskolához, Székes Mihály kálcaesi és Kolányi Odón tapoleai áll. polg. fiúiskolai igazgatókat kölcsönösen áthelyezte a miniszter, míg Vörös János esakornyjai tanítóképző intézeti nevelőt áll. iskolai tanítónét nevezte ki.

— **Gyanus huskimérés.** Mult szombaton a régi gyanuzim atellenében lévő hatóság huszék-n lust mérték ki kgrmónkét 2-3 koronáért. „Olesó husnak lig a leve,” régi talpraesett közmondás. Ennek az olesó is hatósági szókben ki-mért husnak azonban nevesak lig volt a leve, hanem teljesen élvezhetelen volt. Már megszólvo is olyan szaga volt mely valamely betegséggben kimul-tott narha husához hasonlít. Hol az állatorvos? Miért nem lesz alaposan megvizsgálva az e huszékbe eladásra kerülő hus is?

HIREK.

Iskolai értesítés.

A HELYBELI KATH. FŐGIMNÁZIUM-BAN az 1917/18. tanév szeptember 1-én kezdődik.
A tanulók felvétele szeptember 1., 3., és 4. napján d. e. 9—12, és d. u. 3—5 óráig történik. Az I. osztályba jelentkező tanulók magukkal hozzák az elemi iskola legalább négy osztályának elvégzését tanúsító bizonyítványt (Értesítő könyvecskét), a szil-letést anyakönyvi kivonatot és újraválási bizonyítványt a II—VIII oszt. tanulókat az előző évi bizonyítványt, a más intézetből át lépők tanulókat pedig az előző osztályok bizonyítványait, a születési anyakönyvi kivonatot és az újraválási bizonyítványt. A felvételt alkalmával 14 K 55 fillér fizetendő.

Az I. osztályba szept. 1. és 3. napján csak helybeli szülők gyermekeit vételnek fel, 4-én pedig a vidékiek; ezért a helybeli szülők a jelentkezőkkel m. késekedjenek, nehogy fiúk helyesüljenek, mi-hi lema radjanak Szept. 5-én „Veni Sancte” törvényfel-olvasással, 6-án rendes tanítás.

AZ IGAZGATÓSÁG

Értesítés.

A nagykanizsai m. kir. állami polgári fiú és leányiskola az 1917/18. tanévet már snját i kollektív-egységben kezdi meg. A beiratások sorrendje a következő: Szeptember hó 1-én és 3-án, az I., 4-én a II., 5-én a III. és 6-án a IV. osztálybeliek iratkoznak, még pedig délelőt a fiú, délután a leányiskola növendékei. A beiratkozáshoz szükséges beiratási lapok az igazgatói irodalomban kaphatók. A beiratásokat megelőzőleg aug. hó 30-án és 31-én lesz a javító és tantervkülönböztető vizsgálatok, még pedig 30-án a fiú, 31-én délelőt a leányiskolai tanulók javító vizsgálat, miniket napon délután a magánintulmók javító vizsgálati és tantervkülönböztető vizsgálat Nagykanizsán, 1917. évi aug. hó 27.

Az igazgatóság.

Beiratások az izr. elemi iskolában.

A nagykanizsai izr. elemi iskolában a tanulók beírását szept. 2., 3. és 4. lesz a Csengőit-úti iskolában d. e. 8—12-ig.

A javító vizsgálatok aug. 31-én lesznek d. e. 9—12-ig.

Az I. osztályba helyesültek miatt, esak is a nagykanizsai izr. hirtköszeg tarjainak gyermekeit vételnek fel; akik anyakönyvi tanúsítvánnyal igazolják, hogy 6-ik életévüket betöltötték.

A II. osztályba csak azok vételnek fel, kik a mult évben ez iskola tanulói voltak.

A III. és IV. osztályba elsősorban a volt növendékek; 4-én azonban, ha még hely lesz, új tanulók is felvétetnek.

Beírás díj 2 Korona.

Iskolai értesítés.

A nagykanizsai állami elemi iskola I. és II. körzeténél a tanulók beírása az 1917/18. iskolai évre i. é. szeptember 1-től 12-éig lesz a Zrinyi Miklósetai (központi) iskola épületben naponta délelőt 9-től 11-ig és délután 3-tól 5-ig. Minden beiratkozói koronát fizet. Az iskolai év megoyítása szeptember 15-én délelőt 9 órákor lesz istentisztelettel.

Zarándoklat Buocsentesztáslőzra.

Kissassony ünnepén, azaz szeptember 8-án a nagykanizsai hívek könyörgő menetet rendeznek Buocsentesztáslőzra, a kogyetlen világháboru szerzen-es befeljesésért.

Ez alkalommal reggeli hat órákor külön vonat indul Nagykanizsáról és ugyanazon napon délután hat órákor vissza Buocsentesztáslőzra.

Jelentkezni lehet a *picdniahuvaltalban.*

Mi lesz a zsirral?

A végtelen-éig fokozódó drágaság és élelmi-szerhiány közepette fekete fellegeként tűnik fel elől-tünk a zseirkérdés. Ami a szellemi világban a blokkol, a szagulózdó gyorsvonalnál a szent, az a mairialis világban a zsir, melyből csakugyan mindenbe kell valamelyes mennyiség, hogy tápláló ereje és isz legyen az ételeknek. Errel mostanában igen megva-gyunk akadva. Egyszóval: ninesen. Az a csekély ami van, nem is jöhet számításra, meg mégredrágva a a pótlására hivatott foggyt a hentesek és mészárosok a „Zseirközpont”-ba szállják. Egy központtal több, ezek a központok mindent magukba szívnak, s tölök vajmi kevés marad szent: A mostani foggyatékos világban okosság lenne, ha a nagy zsirhiányt a megfelelő pótló anyagoknak nagyobb arányú szétosztásával enyhítenék, hisz a miniataggyan bizonyos elkészítési alakban igen jól pótolja a disznózsiót, azokivót a szappanfőzésnél is ércvényestől. A mihi hadizsappjanok ugyis nélfölözök a zsirt s helyette chlor-meszet alkalmaznak, mely bizony pusztítja a felhárment, nemde sokkal célravezetőbb s a köpönység érdekeit is előbbremozdított dolog volna, ha a fagygyt nem költik a „Központba”, ahonnan isten tudja hova kerül, hanem szétosztják, illetve kimerik a közönségnek, amely házilag készíti magd belőle a főzésre alkalmas zsirt és szappant? Égget kérdés; mely gyors feleletet és megoldást vár, mert nem mindenki adhat ezer koronát disznóért és zsirért, már pedig élnie mindenkinek kell! Ezel kapcsolatban említsére méltó egy kanizsai gazdaszagony leleményessége, ki kénytelen volt a zsirhiányt ugy segíteni, hogy helyenyében narhavelőt használt a fő-zéshez. Elhívez kommentárt nem írtunk.

— A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.

A Z. G. E. az is mint Zalavármegyei Központi Mezőgazdasági Bizottsága, ugyszintén az Egyesület igazgató választmányá i. évi szeptember 1-én délelőt Keszthelyen a város-líza nagyteremben tartja rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozatában a háborus kormány intézke-dések bej lentését, a költségvetést, a termények mi-kénti felhasználását s egyéb fontos folyó ügyeket tárgyal.

Adakozunk a háboru rokantjainak és családjaknak.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek.

Szeretetadományokat a frontra szánt a Hadsegélyző Hivatal Átvételi Küldőniténye: Budapest, VI., Váci-utca 38.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, foglalom. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történelmi fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború legelső krónikája, irásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes nemény a négy világrész harcainak történelmi, azt mind elénk tárja festői szépségű képekben. Érdekes, művészi művelésű és előkelő dísz jellemű Herceg Ferenc hetilapját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményekben, előszólásokban és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Klófizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— **A Vasárnapi Ujság** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona, „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Központ Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Az „Élet”** szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melengetni ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Klófizetési ár félévre 10 kor. Műlatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Bukott**középiskolai tanulók**

érdekében forduljunk sűrűgősen

ZSOLDOS TANINTÉZET-hez,

BUDAPEST, VII., Dohány-utca 84.

☎ Telefon 32—40. ☎

Ugyanott előkészítés magánvizsgákra.

osztályösszevonással, felelősség mellett.

A középiskola kivonatos tananyaga megrendelhető. Ismertetőt küld az Igazgatóság.

A „ZALAI KÖZLÖNY” — egyes számonként kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében.

A világháború

minden mozzanatáról

bő,

eredeti,

megbízható,

kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félévre	19 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest VII. Rákóczi ut 54 szám

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árva javára! — Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviseletéhez.

Adakozzunk a vak katonák részére.

Az intelligens magyar uri közönség

laplapja a

BUDAPESTI HIRLAP

Harmenhét éves rendületlen és változatos programja

A magyarságot Ezt állja és tartja és küzd érte idegen áramlatokkal minden rohamával szemközt.

Programjainak egységes politikai gondolat emelkedett megnyilatkozásai.

Tarcai költői, regényei irodalmi értéknek és szórakoztatónak.

Tudósításai frissek, kiterítők és megbízhatók.

Szerkesztésében izléses, komoly és gondos. A BUDAPESTI HIRLAP-nak, mely júliuselejével új előfizetést nyit előfizetési ára: egész évre 38 korona félévre 19 korona, negyedévre 9 korona 30 fillér, egy hónapra 3 korona 30 fillér.

A kiadóhivatal címe: Budapest, VIII. körlet Rökk-Szállard-u. 4. sz.

VIZSGÁKRA

osztályösszevonással, a középiskola minden osztályából gyorsan felelősséggel készít elő a

ZSOLDOS**TANINTÉZET**

BUDAPEST, VII., DOHÁNY-U. 84.
TELEFON 32—40.

A középiskola rövid és mégis könnyű tananyaga megrendelhető. Nélkülözhetetlen magántanulóknak, műveltségre törekvőknek.

Összefoglaló tankönyv

A középiskola négy alsó osztályának teljes tananyaga. — Nélkülözhetetlen rendes és magántanulóknak, — önkéntes vizsgára készülőknek. Legjobb eszköz az általános műveltség elsajátítására. Két kötet ára 15 kor. Megrendelhető

Zsoldos Tanintézetnél

Budapest, VII. Dohány-u. 84.

Telefon 32—40.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok nagy raktára.